BİR FAŞİST PROVOKASYONU AÇIKLIYORUZ

YARIN Demokrat'TA

FAŞİZM HER YERDE AYNI TAKTİĞİ KULANIR

ÖLDÜRÜR SONRA DA ÖLENLERE SAHİP ÇIKAR
ÖLDÜRÜR SONRA DA BAŞSAĞLIĞI DİLER

18 MART 1980 SALI 10 LIRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

şu reklamlar yok mu?
YARIN 8. SAYFADA

Özel güvenlik örgütü kurulmasını öngören yasa tasarısı tepkiyle karşılandı

Senatör Ahmet Yıldız

"Faşizm özlemcilerine bayram ettirecek bir girişim karşısındayız"

● "Adamlara çete beslemek için resmi yetkiler tanınması nerelere varabilir? Bu tür yetkileri kendi kendine veren siyasal örgütler de zaten vardır ve şimdi de onların bu yasa dışı tutumları meşrulaştırılmak istenmektedir. Askerlerin özel kimselerin bekçiliğinde kullanılmaları yakışıksız olmaktadır."

ANKARA (DEMOKRAT)

Tabii Senatör ve Halkevleri Genel Başkanı Ahmet Yıldız, özel güvenlik örgütü kurulmasını öngören yasa tasarısına karşı çıkarak, "Faşizm özlemcilerine bayram ettirecek bir girişim karşısındayız" dedi. MSP'li Şener Battal da özel bankaların Türk askerlerince korunmasını yadırgadığını bildirdi.

Yıldız, Demokrat'a verdiği özel demeçte, özel bir banka ya da işletmeye nöbetçilik eden erlerin katledilmelerinin her insanseveri üzeceğini, ancak bu üzüntünün etkisinde yanlış ya da yeni sakıncalar oluşturacak çözümlerin çare sanılması yanılgısına düşülmemesi gerektiğini belirtti.

Ulusal görev yapan askerlerin özel kimselerin bekçiliğinde kullanılmalarının "Yakışıksız" olduğunu vurgulayan Yıldız şunları söyledi:

"Önce, devlet yetkisinin ve devlet güvenlik kuvvetlerinin görevlerinin özel girişime verilmesi çok çekincelidir. Yüzbinlerce halkı devletin yasal güçlerine karşı, silahlı ayaklanmaya çağıran başbakanların, faşist kamplarda gençlere askersel eğitim yaptıran ör-

(Devamı 7. Sayfada)

İŞSİZLER ORDUSU KUYRUKTA

Maliye Bakanlığı'nın önünde daha sabahın erken saatlerinde uzun bir kuyruk oluşmuştu. Yüzlerce işsiz gün boyu ayakta kayıt yaptırabilmek için bekledi.

240 memurun alınacağı sınav için 10 bin kişi başvurdu

Yasemin BİLGİN

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara'nın ikinci merkezi olan Ulus'daki Maliye Bakanlığı'nın önünde metrelerce uzayan bir kuyruk görünce, yağ kuyruğu zannettik, eski bir alışkanlıkla yaklaştık. Kuyruğun başına ulaşamadığımızdan, sırada bekleyen binlerce kişiden birisine yaklaşarak ne için beklediklerini sordum. Sorumuz "memur sınavı açılacağını duyup başvurmuştuk, şimdi de sınav kartlarımızı almak için bekliyoruz" şeklinde yanıtlandı. Maliye Ba-

(Devamı 7. Sayfada)

GİRESUNLU MUHTARLAR

"Anarşinin kaynağı bozuk ve dışa bağımlı ekonomik düzendir"

● Valinin düzenlediği "asayiş" toplantısında muhtarlar, "Yol, su, elektrik isteriz" dediler.

BULANCAK (Lütfü YILMAZ)

Giresun Valisi Hayri Güler'in ilçelerde düzenlediği asayiş konulu toplantıların sonuncusu Bulancak Belediye Salonunda 70'ten çok köy ve mahalle muhtarının katılmasıyla yapıldı. Toplantının içeriği vali tarafından asayiş olarak saptanmasına karşın söz alan 20'ye yakın muhtarın böyle bir sorunlarının olmadığını belirterek, "yol su elektrik" istedikleri bildirildi.

Edinilen bilgilere göre, tüm köyleriyle demokrat bir yapıya sahip olan Bulancak'ta valinin özellikle "asayişten bahsedin" sözü muhtarlarca tepkiyle karşılandı. Şemsettin Dübüş, "anarşinin asıl kaynağının dışa bağımlı bozuk düzende olduğunu" kaydederek şunları söyledi

(Devamı 7. Sayfada)

CHP'Lİ ATEŞ

"Devlet terörü, faşist baskılar halkın sabrını taşıracak düzeye ulaştı"

● "Demirel, Türkeş ve faşist militanlarla onlara uşaklık etmeyi bir görev sanan kamu görevlileri akıllarını başlarına toplamalıdırlar."

● "Yapılanlar, kimsenin yanına kalmayacak ve sorumlulardan halkımız ve demokratik güçler kesinlikle hesap soracaktır"

● "Çarşamba, Ünye, Perşembe ve Ordu içinde yaratılan devlet terörü ve faşist baskılar halkın sabrını taşıracak bir düzeye ulaşmıştır."

ANKARA (DEMOKRAT)

Ordu CHP Milletvekili Temel Ateş, "Demirel, Türkeş ve faşist militanlarla onlara uşaklık etmeyi bir görev sanan kamu görevlileri akıllarını başlarına toplamalıdırlar. Yapılanlar, kimsenin yanına kalmayacak ve sorumlulardan halkımız ve demokratik güçler kesinlikle hesap soracaktır" dedi.

Temel Ateş, Demokrat'a verdiği özel demeçte yapılan baskı, işkence ve terörü yerinde görmek üzere Ordu'ya gideceğini bildirdi. "Faşist MHP'nin sözde koşulsuz desteğinde olan Demirel azınlık hükümetinin 4 aylık iktidar döneminde uyguladığı baskı ve kıyımın görülmedik boyutlara ulaştığını belirten Ordu CHP Milletvekili Ateş son günlerde sözkonusu baskı ve terör eylemlerinin orta ve doğu Karadeniz kıyılarına kaydırıldığını söyledi. Bölgede halkın evlerinden çıkamaz hale geldiğini ifade eden Ateş, "Çar-

(Devamı 7. Sayfada)

BALGAT'TA YENİ BİR KATLİAM HAZIRLIĞI MI?

BALGAT HALKI HUZURSUZ

Her gün bir gencin vurulduğu, bir dükkânın bombalandığı veya tahrip edildiği Balgat'ta halk tedirgin. Balgat halkı, çoluğuyla-çocuğuyla faşist saldırganla a kurban olmak istemiyor. Bu nedenle Sıkıyönetim Komutanlığı yetkililerinden önlem alınmasını istiyor.

"Faşistler polisin desteğinde halkın üzerinde terör estiriyor"

● Mahalle Muhtarı, "Polis sağcılarla birlikte duvarlara yazı yazıyor, onların gözcülüğünü yapıyor"

● Bir ana, "Ben uykusuz kalarak yetiştirdiğim çocuklarımı bırakamam faşistlere"

Mehmet GENÇ

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara'nın gecekondu mahallelerinden Balgat'ta halk huzursuz. Hergün bir yurttaşın dövüldüğü, bir lise öğrencisinin vurulduğu, dükkanların bombalandığı veya tahrip edildiği Balgat'ta halk faşist saldırılardan tedirgin. Evinde yemek yapması gereken Balgat'lı ana lisenin önünde çocuğunu bekliyor.

Her an taranma teh-

(Devamı 7. Sayfada)

Geçtiğimiz salı günü Stüdyo Özlem'e saldıran faşistler dükkanın camlarını kırdılar, ancak faşist saldırganlar yerine dükkan sahibi, kardeşi ve dükkanda çalışmakta olan bir çırak 2 gün gözaltında tutuldular.

"Türkiye'nin içinde bulunduğu bunalım ABD çıkarlarını doğrudan tehdit ediyor"

ANKARA (A.A.)

Savunma yorumcuları Richard Grimmett ve Ellin Laipson Türkiye'deki ABD ve NATO faaliyetlerini 'yerine başkası konulamaz' olarak nitelendirdiler. Özellikle İncirlik tesisinin, Sovyetlerin kullandıkları silahlardaki gelişmeler ve savaşa hazırlık konularında aldığı istihbaratın önemine dikkat çektiler. Savunma yorumcuları, Türkiye'nin

(Devamı 7. Sayfada)

Hacettepe Tıp Fakültesi öğrencileri 1 günlük boykot yaptı

ANKARA (DEMOKRAT)

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi ve bağlı bölümlerindeki öğrenciler 1 günlük uyarı boykotu yaptı.

12 Mart günü öğrenci yurdundan gerekçesiz olarak gözaltına alınan 194 öğrencinin serbest

(Devamı 7. Sayfada)

Ankara Tekel Fabrikasında faşist uygulamalar sürüyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Tekel Fabrikası'ndaki faşist baskı ve uygulamalar sürüyor.

Tekel Fabrikası çalışanlarından bir çoğunun

(Devamı 7. Sayfada)

Gürler neden Cumhurbaşkanı seçilemedi?

Eski TİP Merkez Yürütme Kurulu üyesi ve Malatya eski Milletvekili

"BAZILARINA GÖRE GÜRLER KESİNLİKLE CUMHURBAŞKANI OLMAMALIYDI"

"GÜRLER AÇIKÇA BİR ŞEY SÖYLEMİYORDU AMA TAVIRLARI VE HAREKETLERİYLE ARZUSUNU KESİN BİR İSTEK BİÇİMİNDE ORTAYA KOYUYORDU"

BUGÜN 4. SAYFADA

Van Cezaevi'nden 33 hükümlü ve tutuklu kaçtı

Avanos'ta halkın sokağa çıkması engelleniyor

● İstanbul'da 16 Mart katliamı protesto edildi.

● Faşistlerce ağır yaralanan iki devrimci gözaltında tutuluyor.

● Bor'da savcının evine patlayıcı madde konuldu.

● Diyarbakır'da yaralanan iki işçiden biri öldü.

HABERİ 5. SAYFADA

Devlet sokaktan aldığı çocukları sokağa attı

● Kızılcahamam Yetiştirme Yurdundan sürülen 27 lise öğrencisini Ankara'da hiçbir lise kabul etmedi.

ANKARA (DEMOKRAT)

Kızılcahamam Yetiştirme Yurdu'nda kalan 27 kimsesiz çocuk okul müdürünün teklifi, Milli Eğitim Müdürü ve Valinin onayıyla yurttan çıkarıldı.

Öğrenciler geçtiğimiz hafta içinde yoğun güvenlik önlemleri arasında yurttan zorla çıkarılıp eşyalarını almaya bile fırsat bırakılmadan Ankara'da bulunan Etimesgut Yetiştirme Yurdu'na götürüldüler. Ankara'ya nakledilen öğrencileri hiç bir okulun kabul etmedi-

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Yerinde bir atama

Adamı tam da 12 Mart'ın 9. yıl dönümünde, Resmi Gazete'de yayınlanan bir Bakanlar Kurulu kararı ile Türk Uçak Sanayii A.Ş. (TUSAŞ) Yönetim Kurulu üyeliğine atamışlar. Doğrusu çok yerinde bir atama yapmışlar. Bu yaşam pahalılığında ve enflasyon ortamında, 12 Mart TRT'sinin başında bunca hizmet görmüş bir kimseyi salt emekli general maaşı ile geçinmeye bırakacak değillerdi ya. TUSAŞ ya da benzeri bir yerin, iyice dolgun maaşlı, Yönetim Kurulu üyeliğine yerleştirmek gerekirdi. Yerleştirmişler. Vatana, millete TUSAŞ'a ve kendilerine hayırlı olsun.

Kuşkusuz olacaklardır da. Biliriz, bu türden tepeden inme atamaları, büyük bir özveri ve görev duygusu ile, kabullenirler.

Nitekim, 12 Mart döneminin 1971 Agustosunda TRT Genel Müdürlüğüne getirildiklerinde de, böyle olmuştu. Yani, özveri ve görev duygusu egemen olmuştu Genel Müdürlük koltuğuna oturmalarında.

Anayasa'nın öngördüğü biçimde TBMM'de yasalaşan 359 sayılı Özerk TRT Yasası'na göre, TRT Genel Müdürlüğüne ancak hukuk, iktisat, sosyoloji gibi bir sosyal bilim dalında yüksek öğrenim diploması almış kimseler, 9 üyeli TRT Yönetim Kurulu'nun en az 5 oyunu almak koşulu ile, "Seçilebilir" lerdi. "Atanmak" söz konusu değildi. Hükümet- tüm üyeleri çeşitli çevrelerden seçimle gelen- Yönetim Kurulundaki iki temsilcisi yolu ile, ancak Genel Müdürlüğe aday göstermekle yetinmek zorunda idi.

Ne var ki, Başbakan Erim, eski Genel Müdürü istifaya "ikna" etmiş, ve Yönetim Kuruluna da "Benim adayım Genel Müdür olacak." buyruğunu - bir hukuk profesörüne yakışır biçimde- vermişti. Üstelik, göstermelik de olsa, ikinci bir adayın adının geçmesi formülünü bile, kabule yanaşmıyordu.

Öte yandan, Erim'in bir seçim olayını atamaya çevirmek çabalarının yasal bir engeli de vardı. TRT Genel Müdürlüğüne getirmek istediği kimsenin nitelikleri, yasanın öngördüğü Genel Müdür niteliklerine uymuyordu. Harb Okulu mezunu olmakla yüksek öğrenim görmüş sayılıyordu ama ne iktisatçı, ne hukukçu ve sosyolog ve ne de bu türlerden bir şeydi.

Ve, yönetim kurulundaki üye sayısı-istifalarla 7 ye indiğinden, 3 üye ise Başbakanın buyruğuna uymamakta direndiğinden, yeni Genel Müdürü seçmek için zorunlu 5 oyu sağlamak olanağı yoktu.

Bu durumda, Sunay-Erim–Tağmaç üçlüsünün tüm baskısı TRT Yönetim Kurulu üzerinde yoğunlaştı. Fakat tüm çabalara karşın, Yönetim Kurulundaki oy dengesi 4-3'ü aşamadı. 5. oy sağlanamadı. O zaman bir yasa dışı yola daha başvuruldu. 359 sayılı yasaya göre oy verme yetkisi olmayan bir Daire Başkanı oylamaya katıldı. Böylece, bu yasa dışı yöntemle, yasanın aradığı nitelikleri taşımıyan Erim'in adayının TRT Genel Müdürlüğüne getirilmesi yolu açıldı.

Bay aday da, büyük bir özveri ve görev duygusu ile, nasıl boşaldığını çok iyi bildiği Genel Müdürlük koltuğuna oturdu.

Oturur oturmaz da, seçilmesinin yasa dışılığını öne sürerek, Danıştaya başvuran iki Yönetim Kurulu üyesinden, TRT personelini temsil edeni, görev başında komünist propagandası yapmakla suçlanarak, tutuklandı.

Ne ki, beş ay sonra, askeri mahkemece aklanarak salıverildi.

Özverisi ve gurur duygusu güçlü Genel Müdür, bu karara çok kızdı: "Böyle bir adamı nasıl salarsınız?" yollu mahkeme üyelerine telefonlar edecek kadar ölçüyü şaşırdı. Bir bakıma telaşında haklı sayılırdı. Adam gelip Yönetim Kurulunda karşısında oturacaktı. Öyle de oldu. İlk toplantı da karşı karşıya geldiler. Dayanamayıp toplantıdan çıktı. İkinci bir kez karşılaşmamak için buyruk verdi. Personel temsilcisini "Tutuklanmış olduğu" geçersiz gerekçesi ile memurluktan attırdı. "Memurluktan atıldığına göre, Yönetim Kurulunda personeli temsil edemez" mantığı ile de

Devamı 7. Sayfada

DÜŞÜNCE ALANI

Üşümek ve acıkmak üzerine (1)

● BATIDA TÜRKİYE İÇİN 'HASTA ADAM DEYİMİ YENİDEN KULLANILMAYA BAŞLANMIŞTIR. BU YAKIŞTIRMANIN YANLIŞ OLDUĞU SÖYLENEMEZ. YAKIŞTIRMA NE OLURSA OLSUN TOPLUMUMUZUN HASTA OLDUĞUNU GÖSTEREN SAYISIZ KANIT VARDIR. BU DÖNEMDE ÜŞÜMÜŞ VE İYİDEN İYİYE ACIKMIŞ BULUNAN TOPLUMUMUZDA, BAZI SİYASİLERİN, ÜLKEMİZİ KENDİ HALKINI DOYURABİLEN YEDİ ÜLKEDEN BİRİ OLARAK GÖSTERMEYE ÇALIŞMALARI VE BUNU SIK SIK TEKRARLAMALARI HALKI KANDIRMAK İÇİN YETERLİ OLMAMAKTADIR.

Dr. Osman Nuri KOÇTÜRK

Bugünü bilmek için dünü anlamak gerektiğine inanıyoruz. Batılılar İkinci Dünya Savaşı'ndan önceki dönemde Osmanlı İmparatorluğuna 'Hasta Adam' derlerken, o günün inançları, bulguları ve fikir akımları içinde geçerli ilkelere yaslanıyorlardı.

XIX. ncu Yüzyıl, toplumbilimde de, diğer bilim dallarında olduğu gibi, bir arayış süreci olmuş ve yüzyılın sonuna doğru, psikolojik biyolojik ve tarihi akımlardan söz edilmiştir. Bu akımlar daha sonra biçimlenen sistemlerin kuruluşunda gerçekten etkili olduğundan, bilimsel ve pratik bir değer taşımaktadırlar. Darwvin'in buluşlarının hemen bütün bilim dallarını doğru ve yanlış biçimde etkilediği dönemde, Paul V. Lilienfeld beş ciltten oluşan 'Geleceğin Sosyal İlmine Dair Düşünceler' isimli eserinde toplumla organizma arasında bir benzerlikten söz ediyor (1873-1881) ve daha sonra yazdığı 'Sosyal Patoloji' isimli eserde (1896), toplumun da bireyler gibi hastalanabileceğini vurgulayarak açıklamaya çalışıyordu. Lilienfeld'in birçok teorisyen gibi yanılgıları olmakla beraber, işaret ettiği endüstri toplumunun, toplumsal sorunlarını incelemede, ağırlık kazanan ekonomik akımlar sürecinde bile, sistem kurucularını etkilediği ve onu izliyen Albert Scheffle'nin dört ciltlik 'İçtimai Uzviyetin Kuruluşu ve Hayatı' isimli eseriyle (1875-1878) bu nazariyenin güç kazandığı hatırlanmalıdır.

Toplumu organizmaya benzeten ve ancak onun üstünde bir örgütlenme biçimi olarak kabul eden iki toplumbilimciler, sonraki kuşakları çok düşündürmüşler ve sonunda birey, organizmalar gibi belirli bir noktada ölmesi gereken toplumun ölümsizlüğü, "düzen bozulunca bireyler ölür, fakat toplum değişir" görüşüyle izah edilmiştir.

Gerçekten de bazı toplumları kahretmek veya yoketmek için harekete geçen iç ve dış güçler baskılarını artırıp, etkili olmaya başladıklarında, toplum önce hastalanmakta insanla insan, insanla doğa arasındaki ilişkiler bozulmakta ve bunun ardından ölüm ve yokoluş beklenirken, üretim ve yönetim biçiminin değiştiği ve toplumun daha üstün bir organizma gibi, daha ileri bir üretim ve örgütlenme biçimi içinde, yaşamını sürdürdüğü görülmektedir.

Tarih bunun örnekleriyle doludur. Biz sadece en son örneğe işaret etmekle yetinelim. Batının son günlerinde 'Hasta Adam' olarak nitelediği Osmanlı İmparatorluğu'nun ardından Atatürk Türkiyesi'nin kuruluşu, toplum denilen üst organizmanın, bireyler gibi öldürülüp yok edilemeyeceğini, köklü bir değişmeden sonra varlığını sürdüreceğini gösteren olaylardan biridir.

Ekonomi -Ekoloji ilişkilerinin sosyal, politik ve kültürel düzeyde daha iyi anlaşılmaya başlandığı ve kapitalist hegemonyanın, insanla insan ilişkilerinden sonra, doğa-insan ilişkilerini belirli biçimde bozarak birçok toplumu hasta ettiği yaşadığımız dönemde, güçlü bilinen toplumlar da iyiden iyiye hastalanmış görünüyorlar. Endüstrileşmiş batı ülkelerinin canlının açık niteliklerinden biri olan çoğalma niteliğini yitirmiş, ölümlerle doğumların eşitleştiği 'Sıfır Artış Noktası' na ulaşmış bulunmaları yanında, enerji ve ilkel madde yetersizlikleri nedeniyle üretimde geriledikleri, metabolizmalarının iyice yavaşladığı dikkati çekmektedir. Bu ülkeleri yönetenlerin patolojik kişilikleri, üretim ve yönetimde geçerli kurallar, toplumu da etkilemiş, kendi hastalıklarını bilmekle beraber, varlığını sürdürebilmenin yolunu, başka toplumları ezmekte arayan hasta toplumlar, doğum kontrolu karşıtlarını aç bırakma yöntemleri, yakıtsız ve savunmasız bırakma taktiği ile başarılı olabilecekleri yanılgısına düşmüşlerdir. Sosyal Patoloji açısından incelendikleri zaman, ekonomik birikimlerinin büyük olması nedeniyle, güçlü gibi görünen birçok toplum, ekolojik kapitali daha yüksek olan toplumlara bağımlı ve iç yapıları bakımından çürüktürler.

TÜRKİYE VE DİĞERLERİ

Batıda Türkiye için 'Hasta Adam' deyimi yeniden kullanılmaya başlanmıştır. Bu yakıştırmanın yanlış olduğu söylenemez. Aslına bakılacak olursa genç ve dinamik Atatürk Türkiye'sini hasta edebilmek için içerden ve dışardan çok çaba harcanmış, bir ölçüde başarıya ulaşılmıştır. Bir yazar bunu Toplumsal Şizofreni olarak incelemiş ve yayınladığı kitapta ayrıntılarına kadar açıklamıştı. Yakıştırma ne olursa olsun toplumumuzun hasta olduğunu gösteren sayısız kanıt vardır. Bu dönemde üşümüş ve iyiden iyiye acıkmış bulunan toplumumuzda, bazı siyasilerin, ülkemizi kendi halkını doyurabilen yedi ülkeden biri olarak göstermeye çalışmaları ve bunu sık sık tekrarlamaları, halkı kandırmak için yeterli olamamaktadır.

DEVAMI YARIN

GÜNÜN YAZISI

İşçi sınıfının konumu

Murat BELGE

Lafı eveleyip gevelemenin bir anlamı yok: işçi sınıfı bugün bir gerileme evresindedir. Bunun nedenleri çok ve karmaşık.. Böyle bir konumun sorumluluğu, bugün işçi sınıfının tek gerçek örgütlenme çerçevesini sağlayan ekonomik kuruluşları, işçi sınıfının politik örgütü olma iddiasıyla ortaya çıkan ve hiçbiri işçi sınıfını gerçekten temsil edemeyen örgütlenmeler ve––– gene lafı dolaştırmayalım ––– işçi sınıfının kendisi tarafından paylaşılmaktadır. İlk iki önerme için açıklama yapmak gereğini duymuyorum; üçüncüsü için şunu söyleyim: verili dengeler ve ilişkiler içinde en kolayı seçtiği, kendini gerçekten zora koşmadığı için işçi sınıfı kendisi de bu sorumluluktan payına düşeni alır.

"Gerileme"den kastedilen ne. Şimdi onu açmak gerekiyor. Bu bir bilinç gerilemesi değildir. İşçi sınıfının olup bitenleri kavrayamayıp yanlış sonuçlar çıkarması veya varolan koşullara teslim olması demek değildir.

İşçi sınıfının her türlü davranış inisiyatifinden yoksun kalması da demek değildir. Verdiği mücadele süreci içinde, kendisini tümden değilse de birçok bakımdan aşan fizik güçler karşısında, şimdiye kadarki kazanımlarına yenilerini ekleyecek bir mücadele ortamından yoksun kalması demektir kısacası. Gerilemeden kasıt, şu anda, sadece bir savunma evreşinin zorunluğunun kavranması gereğidir. Egemen sınıfların saldırı imkanlarını ve araçlarını ellerinde topladıkları şu dönemde, bir savunma stratejisi akılcı bir tarzda kurulamazsa, gerileme denilen şey, bir bozguna da dönüşebilir.

"Bozgun" ihtimalinden söz etmek "bozgunculuk" değildir. Bugünün koşullarında işçi sınıfına savunmadan başka bir strateji önermek bozguna yol göstermek demektir ––hangi öznel niyetle olursa olsun. Aynı zamanda, 'Savunma" da "teslimiyet" demek değildir. Teslim olmamak için kurulacak ileri görüşlü stratejidir bu koşullarda savunma. Bu günün koşullarında, işçi sınıfının kendisi ve onun yanında her düzeyde yer alan güçler, ne kendilerini, ne de başkalarını aldatma lüksünün hesabını veremezler.

Çok yakın, basit bir örnek vereyim. TARİŞ deki işçiler saldırgan bir hükümetin keyfi bir uygulamasına karşı nesnel olarak, savunma durumundaydılar. Bu toplumun "demokrasi"sinin işçilere, varlıklarını belli etmeleri için tanıdığı (tanımak istediği için değil, bunu da ellerinden alamadığı için), iki değil bir elin parmak sayısını aşmayacak yoldan, o anda kendileri için mümkün olan bir tanesini seçerek, fabrikalarını işgal ettiler. Bütün sınırlılığına rağmen, böyle bir fiilin de farklı kullanımları olabilir. TARİŞ işgali bir saldırı değil, sadece bir savunmaydı: bu korkunç hayat pahalılığında, iş güç ve az çok gelir sahibi kişilerin kendilerini nasıl kurtaracaklarını düşünüp düşünüp çare bulamadıkları bu ortamda, keyfi bir uygulama sonucu işsiz kalan insanların doğal tepkisi. Ama bu iş sürdü, amacının sınırlarının ötesine taştı. Niçin?

Daralan insan, kendi dolaysız koşullarının ajitatif etkisi altındadır. Üç gün sonrasını göremez; olanca gerilimiyle sadece o anı yaşıyordur. Ama bu politik davranış değildir; içgüdüdür sadece. Ve içgüdüden eylem çıkmaz. Eylem, somut durumun, aklın denetiminde kalıcı bir davranışlar kalıbına dökülmesinden oluşur. İçgüdü başlatırsa, akıl da bitirmeyi bildiği ölçüde akıldır.

Bu sorun, bu kadar kısa bir yazıda analiz edilemez elbette. "Yarını" tasarlayabilmek için "bugünü" görmek gerekir. Bugün ise "Dün"ün analiziyle daha iyi anlaşılır. Dolayısıyla haftaya konumuz gene bu.

HALKIN DİLİNDEN

Kitap düşmanlığı...

İnsana, iyiye, güzele düşman olanların kitaba da düşman olduğunu tarihten biliriz. Hitler faşizmi Almanya'da binlerce kitabı gerçeklerden, bilgiden, bilimden, aydınlardan korktuğu için yakmadı mı?

Bizim tarihimizde de böylesi yüzkarası kişi ve dönemlerine sık sık raslanır Abdülhamit'in karanlık dönemi Osmanlılarda doruk noktaya ulaşmıştı. Bu kişi ve dönemi de tarih yaprakları arasında yerini aldı. Aldı ama, kara bir leke olarak..

Ülkemizde Cumhuriyet döneminde de okuyana, yazana, sanata-sanatçıya, kitaba, hatta kağıda düşmanlığın yoğunlaştığı zamanlar yaşandı. Ne zaman cepler daha bir şişirilmek istendi ise, birlikte beyinlere haciz konma operasyonları geldi.

Hani bir halk sözümüzde "Gün gönü, gön ayağı sıkar" dendiği gibi, ekonomik bunalımlar (enflasyon, devalüasyonlar, hayat pahalılıkları ve zamlar) gündeme geldi ise sanata-sanatçıya, düşünceye, kitaba da birlikte baskı geldi. Ya yakıp yıkarak, ya zindanlarda çürüterek, ya da kimvurduya getirip ortadan kaldırtarak... 1947'ler, 1957'ler ve 12 Mart 1971'ler böylesi yüzkarası çağdışılıklarla nitelenecek evrelerdir. 1975-1977 yılları arası bu kara kitaba eklenecek bir yapraktır. Birkaç aydır yoğunlaştırılarak başlatılan "yasal ve ekonomik" operasyonlarla kitap, bilim, bilim adamı, çocuk, öğrenci, öğretmen düşmanlığı da hızlanarak gündeme geldi. Daha doğrusu getirildi.

Geçen yıl, yani 1979 yılı Dünya Çocuk Yılı idi. Tüm Dünya'da çocuklara öğütten ve vaatten başka pek belirgin bir şey verildi denemez. Özellikle kapitalist-emperyalist ülkelerde. Ülkemizde çocuklara okulsuz-öğretmensiz kalma, kurşunlanarak öldürülme, hastalık ve ilaçsızlıktan ölme ve aç kalma gibi hak ve özgürlükler ek olarak sağlandı. Egemen sınıfları zenginliklerine zenginlik katsın diye çocuk emeğinin sömürüsüne seyirci kalınmadı, teşvik edildi. Nasıl mı? Kağıda zam yaparak, kitabı yasaklayarak, okulları kapatarak ve öğretmenleri sürüp, kıvıp kırarak...

Ekonomik bunalım içinde olmasına karşın, Ankara Belediyesi bu yıl bir milyon çocuk kitabı bastırıp parasız dağıtmayı gerçekleştirdi. Çağdaş eğitim anlayışından çok uzak bizim Milli Eğitim Bakanlığı Maarif Nazırı Haşim Paşa kafasıyla bunu yasakladı, engellemeye kalkıştı. Buna karşın girişim tutarlılıkla sürdürüldü. Emeği geçenleri saygı ile anmak ve kutlamak insanlık görevimiz.

Bakanlığın bu cansiperane ve vatanperverane girişiminin alt düzeydeki kraldan çok kralcı temsilcileri de paylarına düşeni yapmaya koyuldu. İşte size 67 ilden biri olan Sakarya'dan bir örnek: Bundan iki ay kadar önce Adapazarı Merkez Atatürk İlkokulu Müdürü Necmettin Arslan "açılan tahkikatın selameti" gerekçesiyle işten elçektirildi. Bir kaç uydurma suç fısıltı gazetesi ile yayıldı. Bunlar kamuoyunda tutmayınca, soruşturma bir noktada odaklaştı. O da, geçen yıl öğretmen--veli işbirliği ve kararıyla 40 bin liralık kitap alınır okula. Dert, sıkıntı, büyük suç bu... Yılların susamışlığı ile çocuklar her gün akın ederler kitaplığa. Görevli iki öğretmen ve üç öğrenci zor başederler alıp-verme isteklerine. Olur mu hiç böylesi vatan hainliği. Afyon yerini tutacak abuk-sabuk dergileri, sözde kitapları baskı ile ezberletmek varken... çocuğa doğayı, insanı, iyiyi, güzeli sevdiren; ne olduğunu, ne olması, nerede olması gerektiğini sezdiren bilimsel kitapları okutmak. Arkadaşın açığa alınması ve iki ay sonra veli baskısı dolayısı ile yasalara aykırı olarak bir başka okula öğretmen olarak atanması bu yüzden. Didik didik para yolsuzluğu (kendileri sandılar da), alım usulsüzlüğü arandı. Hiç bir şey bulunamadı. Ne varki, çalınmış minareye kılıf gerek... İslim arkadan gelecek ye... Resmi ağızlar kitapların zararlı olduğunu gerek velilere, gerekse soruşturmacılara yayarak "çamur at, tutmazsa iz bırakır" haklılık kazanmaya çabalamaktadırlar. Alınan kitapların zararlı olduğu, milli, dini, ahlaki, insanı vatani gibi tüm fesli i'lere aykırı olduğu suçu keşfedildi. Soruşturma bu minval üzre devam ettiriliyor. Öteki kıyımlarda olduğu gibi yönetmelik, yasa tanımazlığın görülmemiş kahramanca örnekleri veriliyor. Uygulanmayan yönetmelik, tüzük, yasa ve Anayasa'lar niçin yapılır anlayan beri gelsin? Demagojik, bağışlayın demokratik! bir ülke olduğumuzu veli nimetlerimize kanıtlamak için mi?

Kitapları hiç merek etmediniz mi? Sıkı durun bozguncu, düzen yıkıcı, anarşist, teorist ve de terörist kitapları söylüyorum: N. Hikmet'in Sevdalı Bulut'u, Samet Behrengi'nin Bir Şeftali Bin Şeftali'si ve Bir Küçük Karabalık'ı ile bir kaç kitap daha. Sekiz değişik kitap.

Bu ilin birader müdürleri bu kitapların yok edilmesini emredesiymiş. "Yakın, yırtın, yokedin onları, çocuklara okutmayın" diyesiymiş. Ben onları tanırım. Bunu diyecek kadar efendilerine bağlıdırlar. Ama şunu hesaba katsınlar: Behrengi'yi daha delikanlılık çağında öldürten Şah'ı ağa babaları bile ülkesine kabul etmiyor ve dünyaya yerleştiremiyorlar.

Vietnam'ın uşak "sözde milliyetçi eski yöneticileri" ABD'de üçkağıtcılık ve kadın ticaretiyle geçinmekte, uşaklıklarının karşılığında özgürlüklerin sonsuz tadını çıkarmaktadırlar Bizden anımsatması...

İyiye, güzele düşmanlık pişmanlık getirse de, son pişmanlık para etmez emperyalizm bendeleri. Gelişmeyi, ileri doğru gidişi durdurmaya hiç kimsenin gücü yetmedi bugüne dek, ki sizinki yetsin. Düşman olduğunuz bu unsurlar yıldırım gibi sizi çarpacak.

Elma şekerine kanan, kendini adam sanan maşalar.
Selam çocuğa, kitaba, öğretmene
Selam olsun alın terine.
Selam olsun faşizmin, kurşunuyla dağ gibi yıkılana
Selam olsun faşizmin kurşununa göğüs gerene.
Selam olsun Balyozcu başlarına da....!

ADAPAZARINDAN
BİR ÖĞRETMEN

Ege Üniversitesi öğretmenlik kursunda kitap tüccarlığı

Son zamlardan sonra hayat pahalılığı taşınamaz hale geledursun, kitap tüccarı Dr. Halil Tekin de öğretmenlik kursuna katılan biz 1000 öğrenciyi acımasızca hem de bizleri aldatarak sömürüyor.

Dr. Halil Tekin, kursta toplam 5 saat ders yapmasına karşın, kendi kitabı olan "Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme"nin tamamından sorumlu

olacağımızı söyledi. Meğer amacı başka imiş... Bize sattığı kitabın fiyatı 185 lira. Ankara'da bastırmış. Kitabın çok pahalı olduğunu söylediğimizde, bizi sınıfta azarladı. Bilimin yüceliğinden söz ederek bizi susturdu, açıkçası gözdağı verdi. Derste ve odasında kitabını satmaya devam etti, ediyor...

Ama maskesi çabuk yırtıldı. Ankara'ya giden arkadaşlar, aynı kitabın orada 135 liraya satıldığını görmüşler Merak edip, basıldığı matbaaya gidip fiyatını sormuşlar. İnanılmayacak bir şey: 38 lira! Halil Tekin, maliyeti 38 lira olan kitabı bize 185 liraya satıyor oysa aynı kitap Ankara'da 135 lira...

Durumu hocalarımıza anlatttık, Bize, hiç bir hocanın üniversite dışında kitap bastırıp ders kitabı diye öğrencilere zorla satamayacağını, bunun suç olduğunu söylediler. Şimdi yetkililere soruyoruz:

1. Bir öğretim üyesi, kanunen yasak olmasına rağmen kendi adına ve hesabına üniversite dışında bastırdığı bir kitabı bize zorla ders kitabı olarak nasıl satabiliyor? Yetkililer buna niçin göz yumuyorlar?

2. Aynı kitabın farklı iki kabı ve farklı iki fiyatı olur mu? Yoksa değerli bilim adamı Halil Tekin devletten vergi mi kaçırıyor?

3. Dr. Halil Tekin hakkındaki şikâyetlerimiz neden hasıraltı ediliyor? Bu kitap tüccarı hakkında niçin yasal işlem yapılmıyor? Bizleri sömürmesine neden göz yumuluyor?

Üniversitenin yetkilileri bu sorularımıza mutlaka yanıt vermelidir. Ege Üniversitesinin devrimci gençliği sömürüsüz bir üniversite için mücadelesini sürdürecektir.

TEMEL AKBULUT
EGE FEN FAKÜLTESİ
ÖĞRENCİSİ

Sürülen öğretmenlerin açıklaması

24 ARALIK eyleminin temelinde KAHRAMANMARAŞ ve benzeri kitle katliamları, onlarca öğretmenin katledilmesi, tüm çalışanların haklarına karşı ciddiyetsizlik, eğitimin ihmali, idarenin görevleri karşısındaki sorumsuzluk ve daha pek çok haksızlığa tepki olarak bir yurtseverlik gereği yapılmıştır.

Çok çileli olan öğretmenlik mesleğini yürüten bizler emekçi ve yoksul ailelerin çocuklarıyız. Doğup büyüdüğümüz aile toplumu bitmez tükenmez yoksulluk ve işsizlik içinde ölüm kalım savaşıyla içiçedir. Bunca sıkıntı içinde bulunan milyonlara, yöneticilerden kurtarıcı bir el uzanmaz, aydınlatıcı bir ışık tutulmaz. Bu tabloyu gören öğretmen zalimliğin elinde ezilen babasını anasını, bacısını, komşusunu tasasızca seyredemez. Onları uyandırmak, kalkındırmak ister.

Toplumların kurtulmasında ve kalkınmasında eğitimcilere düşen başlıca görev onları uyandırmak ve yetiştirmektir. Kurumlarda ve kurum dışında, eğitimciler bu görevlerini tam yapamıyorlarsa yada yapmaları engelleniyorsa toplumlar bunun olumsuz sonuçlarına mahkum edilemezler. Eğitimciler toplumları uyandırma ve yetiştirme görevlerini tam yapmanın yolunu ve olanağını arayıp bulmak zorundadırlar. Bu zorunluluk eğitimin meslek olarak taşıdığı büyük sorumluluktan doğmaktadır.

24 aralık eylemi bu mantığın gereği ve bu yargının davranışıydı.

Biz emperyalizmi dost, sömürüyü karın doyurucu, zorbalığı mertlik, işkenceyi disiplin, katliamları onur, zamları ilaç, faşizmi demokrasi olarak öğretemeyiz.

Biz yoksul halkın ihtiyacına göre eğitim yaptık yapıyoruz ve yapacağız.

Kıyımlar sürgünler bunun içinse hepimizi sürsünler.

Kahramanmaraş'ta faşistlerce girişilen kitle katliamının yıldönümünde biz öğretmenler bunu protesto ederken faşistler Çayeli'nde şenlik günü düzenlediler. Bizden de bu mu bekleniyordu?

Yurdun her yanında öğretmenler, işçiler, memurlar, profesörler, köylüler katledilirken bizden OH olsun dememizmi bekleniyordu?

Insanı öldürmekten zevk alıyorum diyen faşistler tek tek toplu halde yeni katliamlar için salıverilirken bizden onlara yataklık etmemiz, bağış toplamamız mı bekleniyordu?

Demokratik kitle örgütleri yöneticileri, ve ilerici basın üzerindeki baskılar ortada iken biz den bütün bunların onaylanması mı bekleniyordu?

Tarişte, Antbirlik'te Tekel'de, Çukobirlik'te ve tüm devlet dairelerinde çalışanlar işten atılırken bizden ne bekleniyor?

Kısaca Katliamlara-İşkenceye – zamlara– Ödenmeyen ücretlere hayır diyoruz. Diye hepimiz çoluk çocuğumuzla aşımızdan edilip, işimizden kovulurken bizden ne bekleniyor?

Milli Eğitimin yetkilileri ne yaptıklarını bildiklerini iddia ediyorlarsa Öğretmen kıyımı sırasında öğretmenlikle alakası olmıyan Köylüleri açığa almalarını nasıl izah edecekler?

Ne yaptığını çok iyi bilen bir memur bölümü olarak öğretmenlerden bütün bunları istemeye kimsenin hakkı yoktur. Haksızlıklara karşı ilk tepkimiz bu olmadı son tepkimiz de bu olmıyacaktır.

İlimizde yüzlerce öğretmen sürgün edilmiş yüzlercesinin de sürgün listeleri hazırlanmaktadır. Bu davranış okullarımızı öğretmensiz, çocuklarımızı eğitimsiz bırakarak halkı cezalandırmak değil de nedir?

Biz öğretmenler olarak bu davranışı halkımızın yargısına bırakıyor ve tüm sürgün ve kıyımları PROTESTO ediyoruz.

RİZE'DE AÇIĞA
ALINAN ÖĞRETMEN

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

18 MART

1965 Zarar ettiği gerekçesiyle üretimini durduran Adalet Mensucat Fabrikası'nda 400 ihbarlı işçi, işverenin ücret, kıdem ve ihbar tazminatlarını ödemeden işyerindeki makinaları satmasına engel oldular. İşçiler demir ve sopalarla fabrika kapısında nöbet tuttular.

1969 Anadolu Ajansı işçileri, isteklerinin işverence kabul edilmesi üzerine grevlerine son verdiler.

1970 Emek İnşaat ve İşletme Şirketi ile Oleyis Sendikası arasında toplu sözleşmeden doğan anlaşmazlık sonucu Stad Oteli'nde çalışan 253 işçi greve başladı.

İzmir'de Hazel Konfeksiyon Dikiş Sanayii işyerinde çalışan 91 işçi greve başladı.

1975 GREVDEKİ İŞÇİLERİN ÖLÜM ORUCU

Grevde 6 ayını dolduran İstanbul Matbaacılık'ta 10 işçi matbaa önünde ölüm orucuna başladılar.

SALVADOR DEVRİMCİ HALK ORDUSU DÜNYA BASININA BİR BİLDİRİ GÖNDERDİ

'Cunta'nın başlattığı iç savaşta Salvador halkı kendini savunuyor'

● "15 Ekim 1979'da yapılan askeri darbeden bu yana, 500'ü aşkın insan Ulusal Muhafızlar'ın ve katil sağın saldırıları sonucu öldü."

● "Şu anda yaşanılan savaşı halkımız başlatmadı. Halkımızın yaptığı, baskılara ve sefalete karşı meşru bir savunmadır."

● Salvador Devrimci Halk Ordusu (ERP) tüm dünya basınına, Salvador'daki son siyasal durumu ve ortamı anlatan, acil taleplerini ileten bir bildiri yollayarak, bunun basılmasını istedi. ERP, şu anda elinde tuttuğu rehineleri, bu bildirinin Salvador'da ve tüm dünyada, basın ve yayın organlarına yansıması için geçici olarak esir aldığını bildirdi.

Birçok büyük yabancı gazetede yer alan bu bildirinin bir özetini sunuyoruz.:

Salvador'un başkenti San Salvador baskıcı Cunta'yı mahkum eden "KAHROLSUN BASKICI CUNTA" sloganlarıyla dolu.

"Şu anda El Salvador halkı kesin kurtuluşunun eşiğinde, mücadele içindedir. Halkımız, kendi kaderinin efendisi olmak için savaşmaktadır. Bu hakkını, tüm manevralara, tuzaklara, hatta Amerikan Emperyalizminin dolaysız müdehalelerine karşın elde edecektir.

Bundan önceki hiçbir yönetim, 15 Ekim 1979'da iktidara gelen Cunta kadar baskı yapmamıştı. O günden bu güne ölü sayısı 500'ü geçti.

15 Ekim'den bu yana halka yöneltilen katliamları şöyle sıralayabiliriz:

16 Ekim 1979: Melicanos ve Custaingingo'da Ulusal Muhafızların düzenlediği katliam: 355'den fazla ölü.

17 Ekim 1979: San Marcos ve Bosques-del-Matasano'da silahlı çatışma: 40'dan fazla ölü. Bu iki katliam, Halkın Devrimci Ordusu(ERP) ve 28 Şubat Halk Cephesi örgütlerine karşı yürütüldü.

29 Ekim 1979: 28 Şubat' Halk Cephesi'nin düzenlediği bir gösteriye Ulusal Muhafızlar saldırdı. 75 kişi öldü. Bu ölenlerden 21'i derhal San Salvador'daki Rosario Kilisesinin içine gömüldü; çünkü, Ulusal Muhafızlar cenaze töreni sırasında yeni bir katliam yapmakla tehdit ediyorlardı.

31 Ekim 1979: Devrimci Halk Bloku(BPR)'nun düzenlediği gösteriye Ulusal Muhafızlar ateş açtı: 20 kişi öldü.

12 Aralık 1979: 28 Şubat Halk Cephesi'nin örgütlediği bir toprak işgaline Ulusal Muhafızlar saldırdı: 5 kişi öldü.

15 Aralık 1979: 28 Şubat Halk Cephesi'nin El Porvenir'de birkaç gün önce işgal ettiği çiftlik, Ulusal Muhafızlar tarafından geri alındı: 100 köylü öldü. Bu çarpışmalar sırasında, tanıklar, Amerikan üniforması giymiş askerlerin, Ulusal Muhafızlar arasında görüldüğünü söylediler.

22 Ocak 1980: Tüm sol grupların (Devrimci Halk Bloku, Devrimci Halk Ordusu, 28 Şubat Halk Cephesi, çeşitli parti ve örgütleri) birlikte düzenledikleri San Salvador kentindeki mitinge faşistler saldırdı: 40'dan fazla kişi öldü. (Salvador İnsan Hakları Komisyonu, ölü sayısının 60'ı bulduğunu bildirdi)

12 Şubat 1980: 28 Şubat Halk Cephesi'nin işgal altında tuttuğu Hıristiyan Demokrat Parti Merkezi Ulusal Muhafızlar'ca geri alındı. Aynı gün bu işgali desteklemek için Devrimci Halk Bloku'nun yaptığı mitinge saldırıldı: 25'den fazla insan öldü.

Yine bu şubat ayında FAPU (Birleşik Halk Eylem Cephesi) önderliğinde İlobasco, San Miguel ve Santa Rosa de Lime kiliselerinin işgali eylemi, bir katliamla sonuçlandı: Ulusal Muhafızlar esir aldıkları 15 devrimci arkadaşımızı, kilise mihrabının önünde kurşuna dizdiler.

Kentlerde, insanlar faşistlerin (katil sağ) baskısı altında yaşarken; köylerde de, Ulusal Muhafızlar'ın saldırıları sonucu, sürekli bir savaş hali yaşanmaktadır.

Savaşın kötü yanları gösterilerek, halkımızın yürüttüğü haklı ve kahramanca savunma, karalanmak isteniyor.

Ama şu anda yaşanılan savaşı, halkımız başlatmamıştır. Halkımızın yaptığı, baskılara ve sefalete karşı meşru bir savunmadır.

Halkımız adına Uluslararası Af Örgütü'ne, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'na Salvador'daki vahşeti, işkenceleri, katliamları incelemesi için başvuruyoruz.

Ayrıca uluslararası basına, halkımızın içinde yaşadığı sefaleti, açlığı, baskıları araştırması için başvuruyoruz.

Ülkemizdeki tüm sol grupların mücadele içinde birleşmek ve birleşik hareket etmek için gösterdikleri yoğun çabayı ve bu yolda bugüne dek elde ettiğimiz ilerlemeyi selamlıyoruz.

Ve dünya halklarını, El Salvador halkıyla askeri, maddi ve politik dayanışmaya çağırıyoruz.

Aynı şekilde, halkımızın mücadelesinden, tüm Afrika, Asya ve Latin Amerika halklarının mücadelesine selamlarımızı iletiyoruz.

Birleşik mücadeleye kararlı tüm sol gruplar adına da; kendi halkımıza ve tüm dünya halklarına, ZAFER VEYA ÖLÜME KADAR, mücadele edeceğimizi duyuruyoruz.

Devrimci Halk Ordusu adına,
Genel Kurmay üyeleri, J.V.Huezo
J.A.Melendez, A.S.Medina,
J.R.Medrano, O.Ponce"

New York Times: "Avrupa'nın savunması ancak ABD desteği ile gerçekleşebilir"

NEW YORK(A.A)

Batılı müttefiklerin, Avrupa ve Basra körfezinin ABD tarafından savunulmasını istedikleri, fakat bunun mali yükünü paylaşmaya yanaşmadıkları öne sürüldü.

New York Times gazetesinde yayınlanan yazıda, batılı müttefiklerin, Avrupa ve Basra körfezinin savunmasının ABD desteğiyle gerçekleşebileceğini bildikleri, bu konuda ABD'nin öncülük yapmasını istediklerini, fakat harcamaları paylaşmaya yanaşmadıkları iddia edildi.

Batı Almanya ve diğer NATO ülkelerinin sürekli olarak askeri bütçelerini artırdıkları, ama bunun yalnızca "psikolojik" etki yaptığı da yazıda öne sürüldü.

Avrupa'nın Ortadoğu petrolünde ABD'den daha bağımlı olmasına dikkat çekilen yazıda, Fransa'nın Ortadoğu konusunda gösterdiği yeni yaklaşımın ittifakı bozabileceği de belirtildi.

Yazıda şöyle denildi: "Sovyetlerle yapılan ticaretin kesilmesi, Avrupa'nın kayıplarını artıracaktır. Almanya'da, Berlin'de Sovyet bankasının artmasından bir hayli etkilenecektir" Bu arada, Japonya ve müttefiklerinin, Hint Okyanusundaki ABD birliklerinin görevini üstlenmek için daha fazla çaba göstermek zorunda olduğunu iddia eden yazı, Basra körfezine ABD birliklerinin çabucak kaydırılması için de Avrupa'daki limanlara havaalanlarına ve hava sahalarına gerek duyulacağını belirtiyor.

Almanya'da Hıristiyan Demokratların başbakan adayı Strauss:

"Avrupa itirazsız ABD'nin yanında olmalıdır"

● Carter ile görüşen Strauss, Savunma işbirliği doğrultusunda Avrupa'nın üstüne düşen sorumluluğu almaya hazır olduğunu, ama ABD'nin Avrupa'ya ikinci sınıf bir ortak olarak bakmaması gerektiğini söyledi.

Adalet Partisi'nin 'kardeş parti' ilan ettiği; aynı zaman da MHP'yi destekleyen Hıristiyan Birlik Partisi lideri Franz Joseph Strauss.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Batı Almanya'da Ekim ayında yapılması beklenen seçimlerde iktidar adayı olan Hristiyan Birlik Partisi'nin lideri Franz Josef Strauss Washington'da Başkan Carter ile yaptığı görüşmeden sonra yaptığı açıklamada Batı Avrupa hükümetlerinin politikasını eleştirdi ve bu hükümetlerin ABD ile ortak sorumluluk almayarak Sovyet yayılmacılığına izin verdiklerini ileri sürdü.

64 yaşındaki, Strauss bugün Almanya'da politik sahnede aşırı sağın en önemli temsilcisidir.

Beyaz Saray'da 40 dakika süren görüşmeden sonra yaptığı açıklamada Carter askeri ittifakların önemi üzerinde durduklarını , Afganistan'ın Sovyetlerce işgali sorununu görüştüklerini açıkladı. Strauss ise yaptığı açıklamada "Başkan'ın tüm politikasını desteklediğini" açıkladı.

Strauss ve Carter, detant'ın önemi üzerine anlaştıklarını, ancak bunun anlamının ve yükümlülüklerinin Sovyetlerle iki yanlı olarak ele alınması gerektiği konusunda birbirlerine güvence verdiklerini belirttiler.

Strauss, Helmut Schmidt'in şu anda Avrupa ülkeleri arasında "lider" konumunda olduğunu belirtirken, ABD'nin Sovyetlere gösterdiği tepkiyi "yarım ağızla" desteklemesini eleştirdi. Önemli olan "gerçek savunma işbirliği politikasını hayata geçirmektir" diyen Strauss, Atlantik Paktı ve ittifaklarının doğrultusunda "Sovyet emperyalizmine" karşı durmanın önemini vurgulayarak, bunu dünya politikasının bir parçası olarak değerlendirdiğini bildirdi. Afganistan'ın işgalinin Kremlin'in uzun vadeli planlarının ve Komünist dünya içindeki hakimiyetini sürdürebilmesinin önemli bir parçası olduğunu iddia eden Strauss, bu gerçekliğin Avrupa'yı "ABD'nin bir parçası olmaya ittiği"ni ve bunun "amasız", "eğersiz" yani itirazsız bir şekilde kabul edilmesi gerektiğini özellikle belirtti.

Amerika'ya bu doğrultuda bir eleştiri de yönelten Strauss, ABD'nin gelişmekte olan ekonomik kriz içindeki Avrupayı ikinci sınıf bir ortak olarak değerlendirmemesi gerektiğini söyleyerek, Avrupalı ortakların "dünya jandarmalığı yapmak doğrultusunda büyük sorumluluklar almaya hazır olduklarını" hatırlattı. Ayrıca bunun yalnızca savunma ve dünya içindeki konumun korunması doğrultusunda bir birleşiklik olmakla kalmayacağına da deginen Strauss, böyle bir işbölümünün ekonomik avantajlarının önemini vurguladı.

Carter Kongreden dış yardım konusunda hareket özgürlüğü istedi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Carter yönetiminin dış yardımlar konusunda kendisine hareket özgürlüğü tanınması amacıyla Amerikan Kongresine başvurduğu açıklandı. Vietnam savaşından sonra Amerikan Kongresi dış yardım programı, özellikle askeri yardım konusunda sınırlamalar getirmişti. Buna ilişkin hükümet önerisi, Merkezi Haberalma Örgütü üzerindeki Kongre'nin koyduğu kısıtlamaların kaldırılmasını isteyen öneriyi izledi.

Carter yönetimini İran ve Afganistan bunalımından sonra kamuoyunda meydana gelen değişimlerden yararlanmaya çalıştığını ileri süren liberal eğilimli senatör Mc Govern, bu konuyla ilgili olarak şunları söyledi:

"Hükümetin yaptığı önerilerden biri de, dış yardım danışmanların savaşa katılabilmeleri isteğidir. Vietnam'da da işe böyle başlamıştık".

Hükümetin yaptığı diğer değişiklik önerileri ise şunlardır:

–Eğer başkan Amerikan çıkarları için gerekli olduğuna karar verirse, bir ülkeye 250 milyondolara kadar silah satılmasına karar verebilmeli, ve buna ilişkin kısıtlamalar kaldırılmalıdır.

–Amerikan silahları alan bir devletin bunu bir üçüncü devlete satmasıyla ilgili olarak, Kongrenin denetleme yetkisi 25 milyon doların altındaki tutarlar için kaldırılmalıdır.

–NATO ülkeleriyle Japonya, Avustralya ve Yeni Zelanda'ya yapılan silah satımlarıyla ilgili Kongre'nin veto yetkisinin kaldırılması

–Amerika'nın yabancı ülkelerde askeri tesis kurma projeleriyle ilgili Kongre'nin veto yetkisinin kaldırılması. Bu öneri özellikle Basra Körfezi'ndeki üs kurma tasarısıyla ilgilidir.

–Başkanın Kongrenin onayını almadan, Savunma Bakanlığı silah depolarındaki silahların bir başka ülkeye aktarmak için emir verme yetkisinin 10 milyon dolardan 50 milyona çıkarılması

–Başkanın emrine gerekli olduğunda kullanılmak üzere 50 milyonluk bir fonun verilmesi.

Etyopya ve Sudan anlaşma doğrultusunda girişimlerde bulunuyor

ETYOPYA- SUDAN

Sudan ve Etyopya tarafından yayınlanan ortak bildiride, iki ülkenin aralarındaki sorunları en kısa zamanda gidermeye karar verdiklerini bildirdi.

Sudan devlet Başkanı Yardımcısı General Abdülmecit Halil'in Etyopya'ya yaptığı resmi ziyaretin sonunda yapılan açıklamada, iki ülke arasında var olan sorunların bir an önce çözümleneceği belirtildi ve bu amaçla ortak danışma komiteleri kurulacağı haber verildi.

Sovyet yanlısı Etyopya ile Batı yanlısı Sudan hükümetleri arasındaki ilişkiler, Etyopya'nın Eritre bölgesinde çıkan ayaklanmalar nedeniyle özellikle geçen yıl içinde büyük ölçüde gerginleşti. Bölgede çıkan ayaklanmalar sırasında hükümet kuvvetlerinden kaçan 400.000 kadar Eritreli'nin kendilerini destekleyen Sudan'a sığındıkları bildirildi.

Cemal IŞIK (1960 - ....)

İsyan bayrağımız gibi döğüştün
Hergün en önde ön safta
Vuruldun kavgada dağ gibi düştün
Zelzelen duyuldu dört bir tarafta
Mücadelen devrimci yolumuzda yaşayacak

FATSA'DAN DEVRİMCİ SAĞLIKÇILAR

Demokrat 1027

Nurhan DÜLGER (1958 - ....)

Halkı için mücadele ederdi en ön saflarda yürürdü. Anısını devrimci yolumuzda yaşatacağız.

SEFAKÖY MASLAK ÇEŞME DEVRİMCİLERİ

Demokrat: 1033

Cemal IŞIK (1960 - ...)

Cemal abimiz öldürüldü
Ama biz
Onu ve mücadelesini yaşatacağız

FATSA BELEDİYESİ ÇOCUK KOROSU ÖĞRENCİLERİ

Demokrat 1031

Hürriyet GÖKÇE (1960 - ....)

Devrimci ODTÜ öğrencisi Hürriyet Gökçe'yi trafik kazasında kaybettik.

Anısını mücadelemizde yaşatacağız.

ODTÜ-ÖTK

Demokrat 1029

İ.Nuri AYYILDIZ (1959 - 1978)

O, 2 yıl önce, özgürlük ve sosyalizm mücadelesinde, halkın yolunda mücadele ederken faşistlerce katledildi.

Anısı mücadelemize ışık tutuyor.

DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

Demokrat 1028

Ekonomi

İhracata yönelmeleri koşuluyla

TSKB, tekstil ve konfeksiyon sanayiine döviz kredisi verecek

● Verilecek kredinin mevcut veya kurulacak tesislerin makina ve ekipman gereksiniminin finansmanında ve dışardan alınması gereken teknik yardım ve eğitim için kullanılabilecek.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası (TSKB) bir gazeteye verdiği ilanda iplik, dokuma, boya apre-baskı, aksesuar imalatı yapan tekstil ve konfeksiyon sanayiine döviz kredisi vereceğini açıkladı. Verilecek kredinin mevcut veya kurulacak tesislerin makina ve ekipman ihtiyacının finansmanında ve dışardan alınması gereken teknik yardım ve eğitim için kullanılabileceğini belirten Banka, ihracata yönelik olmayı, verimliliği artırmayı, kredi vermenin koşulları olarak ileri sürmektedir.

Bilindiği gibi TSKB, II.Dünya Savaşı sonrası, bağımlı ülkelerde kapitalizmi devlet eliyle geliştirmek için kurulmuş "kalkınma bankaları"ndan biridir. Ortakları arasında emperyalist kurumların, Türkiye'deki en büyük banka ve sanayi sermayedarlarının olduğu banka, mevduat kabul etmemekte, daha çok uluslararası kuruluşlardan aldığı kredileri özel sektöre vermektedir. Kredi verirken emperyalizmin genel politikasının gereklerine göre davranan TSKB, ayrıca çeşitli konularda araştırmalar yaparak, elde ettiği bulguları emperyalist kurumlara iletmektedir.

TSKB'nin tekstil ve konfeksiyon sanayiine döviz kredisi açması, bu sanayi dalının gelişmiş kapitalist ülkelere ucuz giyim sağlamasını amaçlıyor. Bir taraftan Türkiye'deki ucuz emek gücü, bir taraftan da devalüasyonlarla yapılan ithalatı ucuzlatma olanağı, Türkiye'yi tekstil sanayiinde "ihracatçı" bir ülke olmaya yöneltiyor.

İzmit Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı "Ekonomiyi kurtarırken koldan bacaktan olmayalım" dedi

KOCAELİ (İsmet SEVİNÇ)

İzmit Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Şahabettin Bilgisu imzasıyla yayınlanan "Ekonomik Önlemler Paketine ilişkin görüşlerimiz" adlı raporda hükümetin aldığı son ekonomik tedbirler konusunda "Operasyonu yaparken her aşamada dikkatli ve titiz olmak zorundayız ki koldan, bacaktan olmayalım. Hasta uzuvları zedelememek ve hastalığı sirayet ettirmemek temel amaç olmalıdır" denildi.

Trakya ve Marmara Oda ve Borsaları Başkanlar Kurulu'nun İzmit'te yapmış oldukları toplantıya sunulan tebliğde son günlerde işçi ve işverenler arasında kopan diyaloğun yeniden kurulması ve yükselen tansiyonun düşürülmesi gerektiğine de değinilerek, yabancı sermaye konusunda, "Ülkemiz ve çevresi gözönünde bulundurulduğu taktirde, fazlaca hayale kapılmamak gerekir" denildi.

Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal durumun ayrıntılarıyla ele alındığı raporda daha sonra Hükümetin özellikle kamu kesiminde çalışan işçileri huzursuzluğa sevkedecek davranışlardan kesinlikle kaçınılması gerektiği belirtiliyor ve devletin anarşi ve terör konusunda gösterdiği acımasız ve müsamahasız davranışı "hak dağıtımı da masum ve çilekeş" vatandaşın ızdıraplarına çare olmada da göstermesi isteniyor.

GÖSTERGE

Batı Avrupa ve Amerika

Arslan Ba_er KAFAOĞLU

Dünkü yazımızda Batı Almanya Başbakanı Helmut Schmidt'in Birleşik Amerika gezisindeki, Amerika'yı Batı Avrupa'daki yandaşlarına daha eşitçi bir davranışa çağırma anlamına gelen konuşmasını ele almıştık. Bu konuda son Time dergisinde verilen haber yorum oldukça ilginçtir.

Bilindiği gibi Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 28 Şubat 1980'de Filistin sorunu ile ilgili çok önemli bir ilke kararı almıştır. Karar 13 oyla yani oy birliğiyle alınmış, Amerikan delegesi de olumlu oy kullanmıştı. Filistin Kurtuluş Cephesine güvence veren bu karardan birkaç gün sonra Başkan Carter bir demeç vererek, bu konuda Amerikanın oyunun olumsuz olduğu ancak Dışişleri ile Birleşmiş Milletler delegasyonu arasındaki "iletişim" eksikliği nedeniyle hataya düşüldüğünü belirtmiştir. Carter'ın bu kararı Orta Doğu'da ve bütün dünyada tepkiler yaratmıştır. Time dergisinin haber yorumunda belirttiğine göre Schmidt, Amerikan Başkanının böyle temel konularda karar değiştirmesinden rahatsız olmuştur ve bunu Amerikan yetkililerine başta Başkan Carter olmak üzere iletmiştir. Almanya'nın ünlü Die Welt dergisinde belirtildiğine göre Carter'in 8 Mart günlü demeci Batı Avrupa'da Amerikan dış politikasına güvenilmemesi gerektiği yolundaki kanılara ve yargılara hak verdirmiştir.

Aslında başını Schmidt ve Fransa Cumhurbaşkanı Giscard d'Estaing'in çektiği Batı Avrupa kamuoyu Carter'ın savaş kışkırtıcılığından son derece rahatsızdır. Öteden beri bu rahatsızlıklarını ifade etmekten geri kalmamışlardır, ancak Amerika ile Avrupa arasındaki güç dengesi Batı Avrupa lehine geliştikçe sesin tonu yükselmektedir. Daha önceleri Nötron başlıklı füzeler ve B-1 bomba uçakları konusunda yaydıkları uyarıları bu kez başka ve daha üstün bir tonda yinelemişlerdir. İki devlet adamı (Schmidt ve d'Estaing) Amerikanın Afganistan olaylarına tepki göstermekte ileri giderek detantı tehkikeye düşürdüklerini ifadeden sakınmıyorlar. Batı Almanya Başbakanı'na göre, "Ortaklık bir takım işidir. Danışma mekanizması tek bir yönde işletilmemektedir" Gerçi NATO dışında bir Savunma politikası Batı Almanya'nın gündeminde yoktur. Ama Schmidt ve hele d'Estaing Orta doğu barışında bir geniş görüş ayrılığı içindedirler. Fransa Cumhurbaşkanı d'Estaing, Mısır ve İsrail'i bu konuşmalara çağırmanın yeterli olmadığını, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün de masaya oturması gerektiğini ifadeyle Camp David'de kurulan "kararsız denge"ye karşı çıktığını belirtmiştir.

Bu durumda Birleşik Amerika'nın, Orta doğu'da NATO ittifakının yandaşlarını (Batı Avrupalılara) daha fazla angaje etmesi olanağı bulunmadığı ortadadır. Sovyetler Birliği de Afganistan dolayısıyla gördüğü sert karşılıklar dolayısıyla bir çeşit savunmacı durumuna girdiği gözden kaçmamaktadır. Böyle olunca da bizim çıkar çevrelerinin Anayasayı özgürlükler ve bir de işçi haklarının zararına kısmalarının ön şartı olan Orta Doğu'da gerginlik yaratılması olasılığı suya düşmektedir. Çünkü Birleşik Amerika gönlünden geçirse de Orta Doğu'da Batı Avrupa'nın desteği olmadan detantı bozucu tehlikeli girişimlerde bulunamaz.

Batı Avrupa ise Orta Doğu'da hazırlıklı olmasını Amerika'dan daha az ister. Neden? Bunu yine Schmidt'in Amerika'daki beyanlarından anlıyoruz.

Batı Almanya, Doğu Almanya'da yaşıyan 15 Milyon Alman'ın sorumluluğunu da sırtında taşımaktadır. Ayrıca SovyetlerBirliği, Polonya ve Çekoslavakya'da da yüzbinlerce Alman asıllı insan yaşamakta. Bunları yurda getirmek (reparnete), Schmidt'e göre "ulusal bir borçtur". Ayrıca Batı Almanya'nın durumu NATO ülkelerinin çoğuna benzememektedir. Ülke cephe hattındadır. Varşova Paktı, "detant"ı başka bir yorumla ele aldımıydı, bu paktın güçlerinin 30 mil ilerlemesi Hamburg'un elden çıkması demektir. Nükleer silah üslerinin, yani ilk anda saldırıya uğramaya aday kentlerin yakınında 60 milyon Batı Alman yurttaşı yaşamaktadır. Schmidt, "Bu nedenle bütün riskin Amerika'nın omuzlarında olduğu, yolundaki batı basınında çıkan yazılar beni dehşete düşürmüştür" diyor.

(Devamı 7. Sayfada)

GÜNÜN GÖZLEMİ

Para ve Makam

Talip APAYDIN

Altı aylık yağım şekerim çayım içkim deterjanım var diyordu bir paralı komşumuz. Ucuzken toptan alıp koymuş evinin bir köşesine. Nasıl olsa pahalanacak, bilmeyen yok. Bütün kış bizler yakıtsızlıktan titrerken onlara tankerlerle fuel-oil de geldi. Biri bitmeden öbürü dayanıyordu kapılarının önüne. Pencerelerden görüyorduk, ağzında kocaman puro, atletle dolaşıyordu evin içinde. Tek gözünü yumarak nasıl da alayla bakıyordu caddeden gelip geçenlere.

Her zaman böyleydi Türkiye, paran varsa yok yoktu. Bulurdun, yaşardın. Ama son dönemde iyice ortaya çıktı "tasada kıvançta ortak" olmadığımız. Yoksulsan açsın, kuyruklarda beklersin, soğuk evde titrersin. Günlerce yağ şeker çay bulamazsın. Ama paran varsa, birileri bulur getirir ayağına. Kılını bile kımıldatmazsın. Bir telefon yeter her kapıyı açmaya. Herkesin gözü önünde.

Yüksek bir makam sahibi isen, o da aynı. Tüm olanaklar hazır. Valiler polise emir verir, "sayın bakan ilimizden geçecekler, iyisinden sucuk ve kaymak hazır edin, arabasına koyun"

Ben doğrusu ya, uzun süre bizdeki bu makam düşkünlüğünün nedenini kavrıyamamıştım. Biryerlere geçmek, bir sandalyeye oturabilmek için ne dolaplar döndürürler, araya ne adamlar koyar, nasıl ricalarda bulunurlar, yakın çevremde görür şaşardım. Neden yaparlar bunu, neden bu kadar küçülürler diye söylenirdim. Şimdilerde anlar gibi oldum, Türkiye'de ya çok paran olacak, ya da yüksek makamlarda oturacaksın. O zaman aklın almayacağı olanaklar sağlanır sana. Hediyeler yağar "sayınlı", "arzederim"li mektuplar gelir. Davetler yapılır Bir telefonla bir çok işlerin çözümlenir. Eskilerin "hatırlı" dedikleri kişiler için gerçek bir cennet Türkiye. Tüm kolaylıklar sana çalışır. Her istediğin yerine getirilir.

İmparatorluktan beri böyle hazırlanmış toplum. Ama yasalara, demokrasiye, eşitliğe aykırı imiş, ne umurun?

Biliyor musunuz, bu pahalılık, yokluk yalnız sokaktaki yurttaş için. Paranız çoksa, bir de yüksek bir makamda oturuyorsanız, yiyecekten giyeceğe, arabanızdan eşyanıza, her şeyin en iyisini, en ucuzunu kolayca alabilirsiniz. İşleyen çark bunu sağlar size. Arar bulurlar, istemeseniz bile verirler. Karşılığını da alırlar elbet. İşte burada düğümleniyor mekanizma. Bir çıkar ortaklığı yürürlükte, Yasalar ne derse desin, politikacı kürsüde ne söylerse söylesin birtakım insanlar yazılı olmayan bir anlaşma içinde çıkarlarını yürütür. Kısaca egemen sınıf diyoruz buna. Büyük tüccarı, toprak ağası, emlak sahibi, yüksek bürokratı ve politikacısı ile Türkiye'nin kaymağını yiyen, düzeni yürüten egemen sınıf,. Bunlar için yok yok. Bunlar için her kapı sonuna dek açık.

Bunlar kaç kişi? Herhalde nüfusun yüzde biri bile değil. Ama öyle kurmuşlar ki düzenlerini, tıkır tıkır işliyor. Yardımcıları var, yardımcılarının da yardımcıları var. Tersine çevrilmiş bir tuba ağacı. En aşağıdakiler bile yukarılara çıkmaya çalışıyor, öyle koşullamışlar toplumu, Herkes bir üsttekine bağımlı. Herkes tek tek yukardakilerin yardımı ile kurtulacağını sanıyor. Olmuyor değil, bazan örnekleri de görülüyor. Osmanlı düzeninde de böyle idi. Bakıyordunuz bir halk çocuğu saraya girip sadrazamlığa kadar yükseliyordu. Ama bu halkın kurtuluşu demek değildi.

Halkın büyük çoğunluğunu yokluklar içinde bırakan, para ve makam sahiplerini türlü olanaklara boğan düzen, çağdaş demokrasi değildir. Geçmiş dönemlerde baskıyla, dinsel eğitimle ve geleneklere dayalı koşullandırmalarla toplumu yönetmek mümkündü. Ama günümüz insanı değişti. Demokrasi ve eşitlik fikirleri yaygınlaştı. Kapalı toplumlar çağı geçti. Paranın ve makamların gücü ister istemez sarsılacak. Buna kendimizi alıştırmak zorundayız.

İşçiler, "Bu iş kazası değil, cinayettir" dediler

400 metrelik kuyuya düşen bir işçi parçalandı

● ONARILMAKTA OLAN KUYUDAN YUKARIYA ÇIKAN SEDAT TÜRKALİ'NİN, VİNCİN KENARLARINDA EMNİYET KEMERLERİ OLMADIĞI İÇİN DÜŞTÜĞÜ ÖNE SÜRÜLDÜ.

ZONGULDAK (DEMOKRAT)

Karadon Bölgesi'ne bağlı Çelik Maden Ocağı'nda meydana gelen iş kazasında bir işçi daha geçtiğimiz pazar günü parçalanarak öldü.

Sedat Türkali adlı kuyu ustası, uzun zamandır kapalı tutulan ve yakın zamanda çalışmaya başlayan 400 metrelik kuyuya düşerek parçalandı.

Yetkililerden edindiğimiz bilgiye göre, onarılmakta olan kuyudan yukarıya çıkan Sedat Türkali'nin, vinçin kenarlarında emniyet kemerleri olmadığından düştü.

Aynı ocakta, geçen yaz hayatını kaybeden işçilerden birinin cenazesi.

İşverenin hiçbir zaman kendilerinin iş güvenliğini sağlayacak önlemleri almadığını belirten işçiler, her yıl 80-100 kadar arkadaşlarının iş kazasında hayatını kaybettiğini, aslında bunlara iş kazası değil 'cinayet' demek gerektiğini savundular. İşçiler ayrıca her yıl yüzlerce arkadaşlarının sakat kaldığını ve ailelerinin yıkıldığını söylediler.

400 Metrelik kuyuya düşen işçinin cesedi parçalar halinde toplanarak toprağa verildi. İş kazasına kurban giden Sedat Türkali'nin evli çocuksuz olduğu öğrenildi.

Geçen yıl da aynı ocakta 6 maden işçisi iş kazasında hayatını kaybetmişti.

Başbakan, "İsteyene istediği kadar yağ bulacağız" demişti

Yol-Koop Genel Başkanı: Başbakan, istediğimiz margarini teminedemedi

ANKARA(DEMOKRAT)

Kısa adı Yol-Koop olan Yol-İş Federasyonu Tüketim Kooperatifleri Birliği Genel Müdürü Hüseyin Polat, isteyene istediği kadar yağ temin edileceğini söyleyen Başbakan'dan 450 ton margarin istendiğini ancak yanıt alamadığını bildirdi. Polat, Bursa Valisinin de bedeli ödenmiş olan ayçiçek yağı alımını engellediğini ifade etti.

Konuya ilişkin bir açıklama yapan Yol-Koop Genel Müdürü Hüseyin Polat, "Sayın başbakanın televizyonda da yayınlanan basın toplantısında yağın sorun olmaktan çıktığını, isteyene istediği kadar yağ temin edileceğini söylemesi üzerine 10 Mart pazartesi günü kendisine başvurulmuş ve bedeli peşin olarak ödenmek üzere 450 ton margarin yağı talep edilmiştir. Sayın başbakan, bu isteğimizi duymazlıktan gelerek yanıt verme gereğini bile duymamıştır" dedi.

Genel Müdür Polat, Bursa valisinin Anayasa'nın 51. maddesinde öngörülen kooperatifçiliği devletin desteklemesi ilkesini çiğnediğini belirtti. Polat bu konuda şunları söyledi:

"Hükümetin atadığı Bursa valisi, birliğimizce bedeli Trakya Birlik'e ödenen 10 ton ayçiçek yağının fabrikadan alınmasını engellemektedir. Sayın vali, yağ dağıtımında önceliği toptancı ve bakkallara tanımış, olanak bulunursa kooperatiflere tahsisat yapılacağını beyan etmiştir."

Artvin'de 56 memur 1 ay süreyle görevinden alındı

ARTVİN (DEMOKRAT)

Kahramanmaraş Katliamını protesto amacıyla geçtiğimiz yılın aralık ayında yapılan bir günlük boykot eylemine katıldıkları öne sürülen 56 memur 1'er ay süreyle geçici olarak görevden uzaklaştırıldı.

Artvin Valiliği İl Disiplin Kurulu'nun 18.2 1980 tarihinde aldığı ve Artvin Valisi Hüsnü Tuğlu tarafından 5.3.1980 tarihinde onaylanan kararda sözkonusu memurların 657 sayılı Devlet memurları Kanunu'nun 1897 sayılı kanunla değişik 125. maddesi D bendi (B) fıkrasındaki suçu işledikleri belirtiliyor.

Diğer taraftan aynı eyleme katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma açılmasına rağmen herhangi bir disiplin cezasına çarptırılmamış bulunan yüzlerce öğretmenin Milli Eğitim Bakanı'nın bir süre önce gönderdiği genelge gereğince mahkemeye sevkedilmek istendiği haber alındı.

Güllüoğlu'nun öldürülmesini protesto mitingine kalabalık bir halk topluluğu katıldı.

Adana'da, Güllüoğlu'nun öldürülmesini protesto yürüyüşü düzenlendi

ADANA—AKA)

Adana'da Avukat Halil Sıtkı Güllüoğlu'nun ölümünü protesto için Karşıyaka mahallesinde birkaç yüz kişinin katıldığ bir protesto miting ve yürüyüşü yapıldığı bildirildi.

Adana, Karşıyaka'da yapılan mitingde, Halil Sıtkı Güllüoğlu'nun katillerinin bulunup hesap sorulması, zamların geri alınması istendi. Konuşmacılar, devrimcilerin davası uğrunda korkmadan sorumluluk yüklenen bir demokrat olarak bilinen, Kahramanmaraş Davası avukatlarından Güllüoğlu'nun faşistlerce katledilmesinin, Adana'da yoğun bir faşist saldırının başlangıç işareti olduğunu öne sürdüler.

Mitinge katılanların, "Kurtuluş, D.Halkın Birliği, Halkın Kurtuluşu" imzalı bir de pankart taşıdıkları görüldü.

Miting, polis müdahalesiyle dağıtıldı ve çok sayıda kişi gözaltına alındı.

Gürler neden Cumhurbaşkanı seçilemedi?

Şaban Erik
TİP ESKİ MERKEZ YÜRÜTME KURULU ÜYESİ VE ESKİ MALATYA MİLLETVEKİLİ

● AMERİKAN ASKERİ YARDIM HEYETİ BAŞKANI GENERAL GALLOWAY ŞEREFİNE VERİLEN BIR KOKTEYLDE GÜRLER, KENDİSİNİ DESTEKLEYEN YANKI DERGİSİ'NİN SAHİBİYLE BURUN BURUNA GELİNCE: "BANA CUMHURBAŞKANLIĞI MESELESİNİ SORACAKSAN HİÇ SORMA DEDİ. "İLGİLİ DEĞİLİM". LAKİN GERÇEKTE ÇOK İLGİLİ OLDUĞUNU GÖSTERMEK VE MALUM ÇEVRELERE GÜVEN VERMEK İÇİN MEMLEKETİN HALİNİ DİLİNE DOLADI: "ASAYİŞ YÖNÜNDEN HÂLÂ ÇOK SIKINTILI GÜNLER GEÇİRİYORUZ. YERALTINA İNDİLER. TEKER TEKER YAKALAMAK KOLAY DEĞİL. ELBİRLİĞİ İLE BUNUN ALTINDAN KALKACAĞIZ. BAŞKA HİÇ BİR ÇARE YOK"

● ECEVİT BATUR'UN EVİNE GİTTİ, BAŞTA GÜRLER OLMAK ÜZERE, BAZI GENERALLERLE BULUŞTU. GENERALLER, CUMHURBAŞKANLIĞI MAKAMINA SEÇİLECEK KİMSENİN HERKESİN KABUL EDEBİLECEĞİ BAZI NİTELİKLERE SAHİP OLMASI GEREKTİĞİNE IŞARET ETTİLER. AMA AÇIKÇA BIR İSİM ZİKRETMEDİLER. GALIBA DEMİREL'İN SON ANDA HERKESİ BİR OLUP BİTTİYLE KARŞI KARŞIYA BIRAKABİLECEĞİNDEN KORKUYORLARDI. BUNU BELIRGIN ŞEKİLDE İHSAS ETTİRDİLER.

Gürler'in Cumhurbaşkanlığına "oldu" gözüyle bakılıyordu

Bilindiği üzere, önümüzdeki günlerde Cumhurbaşkanlığı seçimi var. O nedenle, Şaban Erik'in yazdığı, 1969-1973 Türkiye'sini anlatan ve önümüzdeki günlerde yayınlanacak olan, ZOR GÜNLER adlı kitabın geçen defaki Cumhurbaşkanlığı seçimiyle ilgili bölümünü yayınlıyoruz.

Bu bölüm, yeniden Cumhurbaşkanlığı seçimi havasına girdiğimiz şu günlerde, bizde, böylesi bir işin nasıl ele alındığını gözler önüne serecektir. Gerçi o seçimin 12 Mart koşullarından ileri gelen kendine özgü bir durumu vardı. Ama, herşeye karşın, o seçim, yine de, aslında, devlet yönetimimizin bir göstergesidir.

(1)

1973 Mart'ında Cumhurbaşkanlığı seçimleri iyice yaklaşmış, butün dikkatler ou meselenin üzerine çevrilmişti. Konu hakkında sürekli söz ediliyordu. Ancak, herşey karmançorman gittiği için, meselenin nasıl halledileceği pek kestirilemiyordu. Ama belli bir soru kafaları kurcalayıp duruyordu. "Kim Cumhurbaşkanı olacaktı?" Türlü isimler atılıyordu ortaya. Gürler, İnönü, Arıburun, Erim...

Bazılarına göre, Gürler mutlakaCumhurbaşkanı olmalıydı. Bu, onun kör ikbal hırsını tatmin etmek için değil, memleketin başına açtığı gaileleri gidermesi için zorunluydu. Çünkü 12 Mart Muhtırasının baş sorumlusuydu. Ve kim derse desin, işlerin böylesine şirazeden çıkmasına gönlü asla razı değildi. Ne var ki, gidişatı yönlendirecek güçte değildi. Elde olmayarak paçayı rüfailere kaptırmıştı bir defa, başlıngıçta. Şimdi muhtaç olduğu kudret Cumhurbaşkanlığı makamıyla kendisine verilmeliydi. Aksi bir davranış memleketin hayrına olmazdı. Zira bunun sonu kötüye varabilirdi.

"Bazılarına göre de Gürler katiyen Cumhurbaşkanı olmamalıydı. 'Ondan hala hayır ummak saflığın dik alasıydı. Esasen Genelkurmay Başkanlığı meselesinde bu saflık ziyadesiyle gösterilmişti. "Gürler Genelkurmay Başkanı olsun herşey düzelecek," denilmişti. Hani ne düzelmişti? Düzelmek şöyle dursun, durum daha kötüye gitmişti. Hiç nafile yere onun üzerine hayal kurulmamalıydı. Yoksa yeniden hüsrana uğranırdı. Hem ne yapacaktı o yani? Bir şeyden bir şeye hakim değildi ki kendisi. Hayır, bu işte bir düşünce tersliği vardı; ona daha başlangıçta boşuna bel bağlanmıştı. Birtakım reform iddialarıyla ortaya atılan bu zat, sağlam bir fikre sahip olmadığı için, hiç bir etkili icraatta bulunamamıştı. Yüklendiği ağır sorumluluğun ciddiyetiyle bağdaşmayan bir kararsızlık içinde bocalayıp durmuştu. İşleri adeta dalgalanmaya bırakmıştı. Hiç bir zaman hangi siyaseti uygulayacağını ve hangi sonuca varacağını kestirememişti. Ve de kendi hareketi içinde düpedüz iflas etmişti. Aslına bakılırsa, onun bu işe ne diye kalkıştığı bile pek belli değildi. O yüzden herşeyi birbirine katmıştı. Üstelik, memleketi sertlikle yönetmeğe özenen kimselerin oyuncağı olmuştu. Giderek, 27 Mayıs Anayasasının getirdiği bütün ilerici hükümleri kökten baltalamıştı. Böylece halkı ezen güçlerin durumunu pekleştirmişti. Öyle ki, eskiden az-çok ordunun ilerici tutumundan çekinenler, şimdi artık kral kesilmişlerdi. Demirel dahi bugün daha bir başka hissediyordu kendini. Enikonu kibri büyümüştü adamın. O nedenle, 12 Mart hikayesi herhâlde bitmeliydi. Bu hikayenin bitmesi için de Gürler lafı ortadan kalkmalıydı...

Gürler'in havasını çalıp oynayanlara göre, gerçekte bu işe oldu gözüyle bakmak lazımdır. Zira, o, zarla da zorla da, Cumhurbaşkanı olacaktı. İş güzellikle halledilirse ne ala, edilmezse herşeye tekmeyi vuracak, kurucu meclise gidecekti...

"Gürler, şahsen, açıkça birşey söylemiyordu. Ama, tavırları ve hareketleriyle arzusunu kesin bir istek biçiminde ortaya koyuyordu."

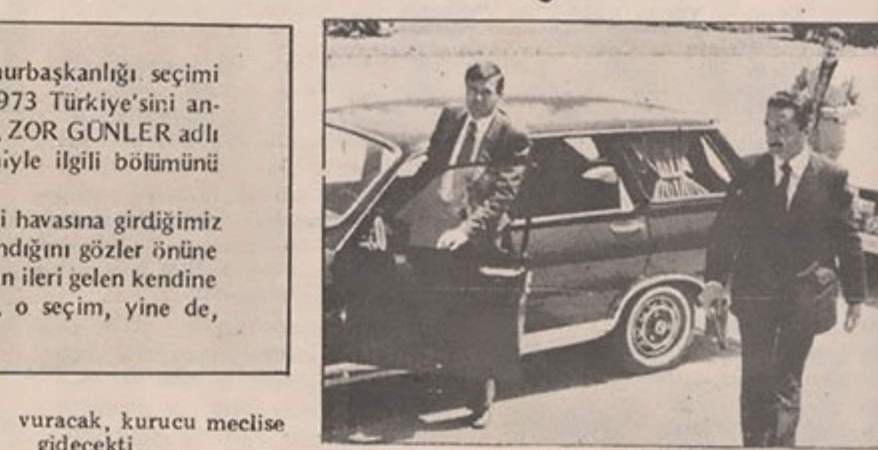
Örneğin, Amerikan Askeri Yardım Heyeti Başkanı General Galloway şerefine verilen bir kokteylde, büyük destekçisi, Yankı Dergisi'nin sahibiyle burun buruna gelince, "Bana Cumhurbaşkanlığı meselesini soracaksan hiç sorma," dedi. "ilgili değilim.." Lakin gerçekte çok ilgili olduğunu göstermek ve malum çevrelere güven vermek için hemen memleketin halini diline doladı:

"Asayiş yönünden hala çok sıkıntılı günler geçiriyoruz. Yeraltına indiler. Teker teker yakalamak kolay değil. Elbirliği ile bunun altından kalkacağız. Başka hiç bir çare yok. Allah memlekete acısın..."

PARTİ LİDERLERİ ZEMİN YOKLUYOR

Parti liderleri, daha ziyade zemin yokluyorlar, öyle çok belirgin bir tutum takınmaktan kaçınıyorlardı. Yalnız, Demirel ve Ecevit, genellikle, Gürler'e karşı olduklarını hissettiriyorlardı. Demirel, "Devletin başına culüs ile değil, seçimle gelinir," diyordu. Ecevit de aynı telden çalıyordu: "Cumhurbaşkanlığı seçimini parlamentonun serbest iradesi dışında sonuçlandırmağa çalışmak asla sözkonusu olmamalıdır..."

Gürler, şahsen, açıkça bir şey söylemiyordu. Ama, tavırları ve hareketleriyle Cumhurbaşkanı olma arzusunu kesin bir istek biçiminde ortaya koyuyordu.

Ecevit komutanlarla yaptığı görüşmelerde, yalnız içinde bulunulan olağanüstü koşullarda değil, olağan koşullarda bile, devletin başı olacak kimse seçilirken böyle geniş bir istişarenin yararlı ve doğal olacağını belirtiyordu.

"Hayattaki en tecrübeli siyaset adamı İnönü", ortalama bir yol göstermeğe çalışıyordu askerler partileri, partiler de askerleri yok saymamalıdırlar gibilerde...

Belli başlı gazeteciler de, meselenin önceden tatminkar bir çözüm şekline bağlanmasını salık veriyorlar ve kendilerince fikir yürütüyorlardı: "Herkes için kabul edilebilir, hiç kimse için kışkırtıcı nitelik taşımayan bir şahıs üzerinde anlaşmaya varılmalıdır.. Cumhurbaşkanlığına getirilecek kişi demokrasi için gerekli dengeyi koruyabilecek nitelikte bir kimse olmalıdır... Askerin taşıdığı önemi takdir etmek, mutlaka ordudan gelecek bir kimsenin seçimini gerektirmez... Ancak, parlamentonun iradesini serbestçe kullandığını göstermek için de, ordudan gelmiş bir adayın seçilmesini reddetmek hatalıdır.."

KOMUTANLAR PARTİ LİDERLERİYLE ÖZEL GÖRÜŞMELER YAPMAYI PLANLIYOR

Bu arada Sunay'ın görev süresini iki yıl daha uzatma görüşleri ileri sürüldü. Başbakan Melen'le Meclis Başkanı Avcı bu hususta bazı temaslar yürütüyorlardı. Yankı Dergisi, bu girişimi başka şekle sokmağa kalktı. Sunay'ın görev süresi genel seçime kadar uzatılmalı, seçimden sonra Gürler Cumhurbaşkanı olmalıydı. Herhalde Gürler'in Cumhurbaşkanlığına getirilmesi en gerçekçi çözümdü.

Komutanlar, mesele üzerinde, parti liderleriyle özel surette görüşmeler yapmayı planladılar. Demirel bu plana uymadı. Ecevit, Batur'un evine gitti, başta Gürler olmak üzere, bazı Generallerle buluştu. Generaller, Cumhurbaşkanlığı makamına seçilecek kimsenin herkesin kabul edebileceği bazı niteliklere sahip olması gerektiğine işaret ettiler. Ve, o niteliklere sahip bir kimsenin seçilmesinden memnuniyet duyacaklarını söylediler. Ama açıkça bir isim zikretmediler. Galiba Demirel'in son anda herkesi bir olup bittiyle karşı karşıya bırakabileceğinden korkuyorlardı. Bunu belirgin şekilde ihsas ettirdiler. 12 Mart Muhtırasıyla bazı sorumluluklar yüklenen Silahlı Kuvvetlerin güç durumda kalmaması için, aday adının açıklanmasından önce, geniş bir istişare yapılmasında yarar gördüklerini belirttiler.

İçinde bulunulan olağanüstü koşullardan normal rejime geçişi kolaylaştırmak için buna ihtiyaç olduğunu ifade ettiler. Ecevit, yalnız içinde bulunulan olağanüstü koşullarda değil, olağan koşullarda bile, devletin başı olacak kimse seçilirken, böyle bir geniş istişarenin yararlı ve doğal olacağını söyledi, cevaben.

Ecevit, ayrıca oradan aldığı izlenimle, Demirel'le görüşmek istedi.

Ancak, Demirel kendisine yan çizdi. Bunun üzerine görüşme isteğini geri almak zorunda kaldı.

YARIN: SIKIYÖNETİM CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMLERİNİ ETKİLEYECEK YAYINLARI YASAKLIYOR

Ege Üniversitesi Yönetim Kurulu ve öğrenci temsilcileri ortak olarak toplandı

İZMİR (DEMOKRAT)

Önceki gün Ege Üniversitesinde Öğrenci Temcilciliklerinin istemi üzerine öğrenci temsilcilikleriyle Ege Üniversitesi Yönetim Kurulu nun katıldığı ve öğrenci sorunlarının tartışıldığı bir toplantı yapıldı.

Toplantı sonrasında Ege Üniversitesi Yönetim Kurulu karar örneğini açıklama şeklinde basına sundu.

Söz konusu toplantıda öğrenciler sorunlarını şöyle dile getirdiler: "Yapılan son zamlar ve devaluasyonlarla paranın değerinin düşmesi ve alış gücünün azalması ile tüm halk ile birlikte doğal olarak Ege Üniversitesi öğrencileri de bu durumdan etkilenmişlerdir. Öğrenci kredileri ise, hala günün koşullarına uygun olarak arttırılmamış ve öğrencilerin günlük zaruri ihtiyaçlarını bile karşılayamaz durumda bırakılmıştır.

Bu durumda istemlerimiz şunlardır: Kredilerimiz günlük koşullara göre ayda 3 bin lira artmalıdır, ulaşım sorunun temelden çözümlenmesi için otobüs servisleri arttırılmalıdır, yemeklerin kaliteli sağlık koşullarına uygun olması için maliye bakanlığının verdiği ödenek artmalıdır"

Yapılan tartışmalardan sonra Üniversite Yönetim Kurulu şu karara vardı. "Öğrencilerin istekleri haklıdır. Ödeneklerin azlığı nedeniyle daha fazla hizmet verilememesi yönetimi de üzmektedir. Bu durum Maliye Bakanlığı'na ilgili mercilere ve kamu oyuna yansıtılarak, çözüm aranması için gerekli girişim bulunulacaktır."

Rize'de çay üreticilerine paraları ödenmiyor

RİZE (DEMOKRAT)

Rize'de çay üreticisinin parası bugüne kadar ödenmezken, Çay-Kur'dan sürülen memur sayısı yüzleri aştı. Halkın tepkisini susturmak için özellikle CHP'li ve ilerici olarak bilinen yörelerde aramaların hızlandırıldığı öğrenildi Faşistlerin etkin olduğu yörelerde ise arama yapılmıyor. Daha önce, aramaların her tarafta yapılmasını öneren, jandarmaya polislik görevinin verilmesine karşı çıkan Alay Komutanı Binbaşı Necip Generdem'in pasif göreve atandığı bildirildi.

Öte yandan 24 Aralık'ta Kahramanmaraş katliamını protesto gösterilerine katılan öğretmenlerin tümünün mahkemeye verildiği, yüzden fazlasının sürüldüğü bildirildi. Tüm okullarda sürgünlere tepki artarken, Zihni Derin Ortaokulu öğrencileri bir açıklama yaparak "okulların öğretmensiz, öğrencilerin eğitimsiz kalmasına karşı olduklarını" belirterek, öğretmenlerin bir an önce geri verilmesini istediler.

Van Cezaevinden 33 hükümlü ve tutuklu kaçtı

Avanos'ta halkın sokağa çıkması engelleniyor

HABER MERKEZİ

Nevşehir'in Avanos ilçesinde önceki gün meydana gelen olaylardan sonra çatışmaların hâlâ yer yer sürdüğü, ilçeye girip çıkmanın mümkün olmadığı bildirildi.

Avanos'da önceki gün meydana gelen olaylarda gösteri yapan halkın üzerine polisin ateş açması sonucu yaralanan lise öğrencisi 17 yaşındaki Süleyman Sevinç'in öldüğü, kolundan ve kalbinden yaralanan ve durumu ağır olan İbrahim Seymen'in ise Kayseri Gevher Nesibe Tıp Fakültesinde yattığı bildirilmişti.

Olaylardan sonra ilçede sokağa çıkma yasağı ilân edilerek demokratik kitle örgütlerinden alınan üye listelerine göre geniş aramalar yapıldığı ve evlerin basılarak 48 kişinin jandarma karakoluna götürüldükleri öne sürüldü. Bu arada CHP Avanos İlçe Başkanı da gözaltına alınanlar arasında.

İlçede çatışmaların yer yer sürdüğü, özellikle Köybağı mevkiinde çatışmaların çok şiddetli geçtiği ve ilçeye girmenin mümkün olmadığı bildirildi.

Öte yandan, Avanos'ta polis baskısı nedeniyle yurttaşlar adliyeye gidemez hale geldi. Bir işini çözümlemek için karakola giden Metin Çengel adlı yurttaş'ın 12 Mart'ı protesto ettiği gerekçesiyle gözaltına alındığı, Çengel'i aramak için gelen liseli öğrenci Hikmet Topuz'un ve adliyeye girmekte olan Mustafa Teczan adlı şahsın da nezarete alındığı öğrenildi. Aynı şekilde, bir işi için Adliye'ye gittiğinde arkadaşlarını görerek gereksinimlerini sormak isteyen Hasan Gül adlı yurttaş da polis tarafından alıkondu. Gözaltına alınanlar mahkemeye çıkmadan Avanos Cezaevine gönderildi.

BOR'DA SAVCININ EVİNE PATLAYICI MADDE KONULDU

Niğde'nin Bor İlçesinde Cumhuriyet Savcısı Ahmet Kibritçioğlu'nun evinin kapısına kimlikleri belirlenemeyen kişilerce yerleştirilen patlayıcı madde patlamadan önce farkedilerek etkisiz hale getirildi.

Aynı ilçede Töb-Der binası benzin dökülmek yoluyla yakılmak istendi Yangın sırasında maddi hasarın meydana geldiği, olayda ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi.

VAN CEZAEVİNDEN 33 TUTUKLU VE HÜKÜMLÜ KAÇTI

Van Cezaevinden 60 metre uzunluğunda bir tünel kazan 33 hükümlü ve tutuklunun kaçtıkları öğrenildi.

Van Valisi Selami Teker'den alınan bilgiye göre, olay, trafik ekiplerinin yaptıkları yol kontrolü sırasında üzerlerinde kimlikleri bulunmayan 7 kişinin bulunması ve bunların cezaevinden firar ettiklerinin belirlenmesiyle ortaya çıktı. Güvenlik kuvvetleri tarafından cezaevinde yapılan incelemede kazılan tünel ortaya çıkarıldı. Bu arada sayım yapılarak siyasi olan ve olmayan tutuklu ve hükümlülerden 33'ünün eksik olduğu saptandı. Yakalanan 7 kişinin dışında halen 26 tutuklu ve hükümlünün kaçak oldukları açıklandı. Van cezaevindeki tutuklu ve hükümlüler 1 haftadan beri iç koğuşları denetimleri altında tutuyorlar ve güvenlik kuvvetlerini sokmuyorlardı.

İSTANBUL'DA 16 MART KATLİAMI PROTESTO EDİLDİ

● FAŞİSTLERCE AĞIR YARALANAN İKİ DEVRİMCİ GÖZALTINDA TUTULUYOR.

● İZMİR'DE ARANAN BİR FAŞİST YAKALANDI

● ANKARA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

● DİYARBAKIR'DA YARALANAN İKİ İŞÇİDEN BİRİ ÖLDÜ.

BOR'DA SAVCININ EVİNE PATLAYICI MADDE KONULDU

İSTANBUL'DA 16 MART KATLİAMI PROTESTO EDİLDİ

İstanbul'un çeşitli semtlerinde 16 Mart 1978'de İstanbul Üniversitesi'nde 7 öğrencinin faşistlerce katledilmesini protesto etmek amacıyla gösteriler yapıldı, pankartlar asıldı, bildiriler dağıtıldı.

● Kartal Kadıköy yolunun Cevizli kesiminde yol kenarına üzerinde "16 Mart faşist katliamının hesabını soracağız-Kurtuluş" yazılı bir pankart asıldı. Cevizli semtinde bir grup yolu bir süre trafiğe keserek 12 ve 16 Mart'ı protesto eden çeşitli sloganlar söylediler.

● Kartal Adliyesi memurları bir açıklama yaparak, bir memur arkadaşlarının kendisini emniyet görevlisi olarak tanıtan bazı kişilerce Adliye binasından alınarak bilinmeyen bir yere götürülmesini ve kendisine çeşitli baskılar yapılmasını kınadıklarını bildirdiler. Açıklamada Adliye çalışanlarından birinin Adliye binasından alınarak gözleri kapatıldıktan sonra bilinmeyen bir yere götürlüğünü ve orda bir süre tutularak baskı altında sorguya çekildiği belirtilerek şöyle denildi.

"Temel hak ve özgürlüklerimizin kısıtlandığı baskı terör ve zulmün kol gezdiği bu düzeni biz Kartal Adliyesi mensupları olarak lanetliyoruz"

"16 Mart'ların hesabı sorulacak" "Kahrolsun faşizm" şeklinde sloganlar söylediler. Olay yerinde bulunan jandarmalar kalabalığı dağıtmak için havaya ateş etti. Öğrencilerin dağıldıkları olayda ölen yada yaralanan olmadığı güvenlik kuvvetlerinin çevrede şüpheli gördükleri birçok kişiyi gözaltına aldıkları öğrenildi.

● Bu arada Çarşıkapı'da üzerinde "16 Mart'ın hesabını soracağız" yazılı bir pankart asıldı. Pankartı indirmek üzere olay yerine gelen güvenlik kuvvetlerinin, pankart üzerine yaylım ateşi açarak ucuna bağlı bulunan bombayı patlattıkları halkın, seken kurşunlardan sakınmak için sokak aralarına girdikleri belirtildi.

İstanbul'da 16 Mart katliamı gösterilerle protesto edildi. Gösterilerden birinin Taksim'de İlerici Gençler tarafından yapıldığı bildirildi.

● İstiklal caddesinde toplanan yaklaşık 1000 kişilik bir grup 16 Mart faşist katliamını protesto etti. Fransız konsolosluğu önünde başlayan ve yaklaşık 5 dakika süren gösteri sırasında "16 Mart'ın hesabı sorulacak" şeklinde sloganlar söylendi. Topluluk, faşizmi kınayan bir konuşma yaparak ve üzerinde "16 Mart'ın hesabı sorulacak İlerici Gençler" yazılı bir pankart asıldıktan sonra dağıldı.

● Doğancılar meydanında gösteri yapan bir grup 12 ve 16 Mart'ı protesto etti. Gösteride 16 Mart katliamını kınayan sloganlar söylendi.

● İstinye'de bulunan Dursun'un Kahvesi adlı kıraathanede meydana gelen olayda Osman Bosna ve Nihat Arıcan adındaki kişiler hafif şekilde yaralandılar. Yaralananlardan Nihat Arıcan'ın öğretmen adayı Osman Bosna'nın ise Kavel Kablo Fabrikası'nda işçi olduğu açıklandı. Yaralılar Balta Limanı ve Sosyal Sigortalar Okmeydanı Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındılar.

● Bakırköy Kartaltepe İncirli yolu üzerine, dün saat 17.30 sıralarında, "Nurhanlar katledildi, hesabı sorulacak - Devrimci Yol" imzalı bir pankart asıldı. Pankart bir süre sonra güvenlik kuvvetleri tarafından indirildi.

● Yeni Bosna Maslak Mahallesinde bir grup geçtiğimiz hafta jandarmalar tarafından öldürülen Nurhan Dülger için gösteri yaptı. Gösteri sırasında "Nurhan'lar Ölmez", "Nurhan'ın anısını yaşatacağız", "Nurhan'ın hesabını oligarşiden soracağız" şeklinde sloganların söylendiği bildirildi.

● Laleli'de bulunan Edebiyat Fakültesi'nde 16 Mart'ta faşistlerin okula yaptıkları bombalı ve silahlı saldırı ve saldırının sonucunda 7 öğrencinin katledilmesi olaylarını protesto eden öğrenciler okulun içinde bulunan faşistleri dışarı çıkardılar. Olayda birçok faşistin hafif şekilde yaralandıkları bildirildi. Edebiyat Fakültesi öğrencileri okulda yaptıkları konuşmalardan, sonra dışarı çıkarak okulun önünde kalabalık bir grup halinde

ADANA'DA YARALI DEVRİMCİLER GÖZALTINDA

Adana Yurt Mahallesi'nde faşistler tarafından geçtiğimiz hafta ağır şekilde yaralanan Mustafa ve Sadi adlarındaki iki devrimcinin üç gündür gözaltında tutulduğu öne sürüldü.

Olayla ilgili olarak Yurt Mahallesi halkı Demokrat'a yaptıkları açıklamada şöyle dediler:

"Cumartesi günü oturduğumuz kahve faşistlerce tarandı. Kurşunların Mustafa ve Sadi isimli gençlere rastlaması sonucu bu kişiler ağır yaralandılar. Kahvenin taranmasından hemen sonra olay yerine gelen polisler, kanlar içindeki yaralıları alıp götürdüler. Aradan üç gün geçmesine rağmen bu gençlerin tedavileri yapılmadığı gibi serbest de bırakılmadılar. Polisler kahvenin solcularca tarandığını iddia ederek bütün sol görüşlü kimseleri toplamaya başladılar."

İZMİR'DE ARANAN BİR FAŞİST YAKALANDI

Silahlı saldırı ve yaralama olaylarına karıştığı için aranan faşist Murat Güneş, İzmir'in Kemalpaşa ilçesinde güvenlik kuvvetlerinin yaptıkları aramalar sırasında yakalandı.

Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre Murat Güneş'in çeşitli silahlı saldırı eylemlerinden hakkında silah bulundurmak ve öldürmeye tam teşebbüs suçlarından iki gıyabi tutuklama kararının bulunduğu saptandı. Faşist sorgulaması yapılmak üzere İzmir Siyasi Polis Müdürlüğü'ne götürüldü.

● Mader – İş Sendikası kapısına kimliği belirlenemeyen kişilerce konan bomba patladı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

Emniyet nöbetçi müdürlüğünden alınan bilgiye göre, Konak'taki eski Karamürsel binasının en üst katında bulunan Maden-İş Sendikasının kapısına kimliği belirlenemeyen kişilerce bomba kondu ve patladı. Yetkililer olayla ilgili olarak bir kişinin gözaltına alındığını ve soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

● Çamdıbinde kimliği belirlenemeyen kişilerce açılan ateş sonucu iki kişi ağır şekilde yaralandı.

Emniyet müdürlüğünden edinilen bilgiye göre Çamdibi 443. sokakta kimliği belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu Naci Ülker ile Murat Koç adlı iki kişi ağır şekilde yaralandı.

Yaralılardan Naci Ülker'in öğrenci olduğu ve Ege Üniversitesi Hastanesinde tedavi altına alındığı, Murat Koç'un ise Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı bildirildi.

EYNESİL'DE İKİ KİŞİ YARALANDI

Giresun'un Eynesil ilçesinde meydana gelen çatışmada biri sol, diğeri de sağ görüşlü olmak üzere iki kişi yaralandı. Eynesil Sahil yolunda faşistlerin sol görüşlü bir gruba saldırısı sonucu çıkan çatışmada CHP üyesi Cafer Dede ile sağ görüşlü olduğu belirlenen Hayrettin Somuncu tabanca kurşunu ile yaralandılar. Trabzon Numune Hastanesi'ne kaldırılan yaralıların durumlarının hafif olduğu bildirildi.

SAMSUN İL GENEL MECLİSİ ÜYESİNİN EVİ KURŞUNLANDI

Samsun İl Genel Meclisi üyesi Cahit Öner Kökten ve oğlunun evi kurşunlandı. Olayda ölen yada yaralanan olmadı.

Kökten'in İlyasköy mahallesindeki evi gece saat 20.30 sıralarında kimliği belirlenemeyen kişilerce tarandı. Saldırganlar olay yerinden kaçmayı başardılar.

Öte yandan faşistlerin İlyasköy mahallesinde uzun süredir etkinlik kurabilmek için mahalle halkına evlere, dükkanlara saldırdıkları bildirildi. Olaylar hakkında bir açıklama yapan mahalle halkı can güvenliklerinin bulunmadığını söylediler.

ANKARA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Ankara'nın Ulubey Mahallesinde sağ görüşlü olduğu bildirilen Yaşar Doğan adlı bir kişi öldürüldü. Ulubey Taşocakları civarında meydana gelen olayda sağ görüşlü olduğu bildirilen Yaşar Doğan, kolundan, bacağından ve göğsünden yaralanarak, Tıp Fakültesi Acil Servisi'ne kaldırıldı. Ancak Yaşar Doğan Hastanede öldü.

DİYARBAKIR'DA YARALANAN İKİ KİŞİDEN BİRİ ÖLDÜ

Diyarbakır'ın en kalabalık yerlerinden olan Gazi Caddesi'nde kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş ile çeşitli yerlerinden yaralanan iki işçiden biri öldü. Birinin ağır yaralı olduğu bildirildi.

Gazi Caddesi'ndeki bir mobilyacı dükkanında çalışan işçilere iki kişinin ateş açtığı, işçilerden Aziz Bağlam'ın öldüğü ve Cemal Berla'nın ağır yaralı bulunduğu açıklandı.

TÜMAS: "Konya Selçuk Üniversitesi'nde ve Akademi'de hiç bir önlem alınmadı"

ANKARA (DEMOKRAT)

TÜMAS Genel Başkanı Mehmet Ali Oturan "Konya Selçuk Üniversitesinde ve akademide tüm girişimlere rağmen henüz bir önlem alınmadı. Konya'da cana kasteden eylemler hala sürüyor" dedi.

Kısa adı TÜMAS olan Tüm Üniversite Akademi ve Yüksek Okul Asistanları Birliği Genel Başkanı Mehmet Ali Oturan tüm girişimlere karşı Konya Selçuk Üniversitesinde henüz hiç bir önlem alınmadığını belirterek, Konya'da cana kasteden eylemlerin durmaksızın devam ettiği bir ortamda Konya Selçuk Üniversitesi'nin eğitime açılmasının doğru olmayacağını belirtti.

"1976-77 döneminde siyasi amaçlar gözetilerek öğrenime açılan Selçuk Üniversitesi açıldığı günden beri gerek içten gerekse de dıştan yoğun saldırılara sahne olmuştur" diyen Oturan, "faşist baskılar ÜGD Genel Merkezi'nin Konya'ya nakledilmesinden sonra daha da yoğunlaştı" şeklinde konuştu. Kürsü başkanlarının okullarına gidemediğini söyleyen Mehmet Ali Oturan, diğer öğretim elemanlarının da sürekli faşistler tarafından tehdit edildiğini, hakarete maruz kaldıklarını açıkladı.

Oturan açıklamasının son bölümünde şu görüşleri savundu:

"Bu sartlar altında saldırıların yeniden başlayacağını açıklar. Önlem alınmadan üniversitenin açılmaması gerektiğini bildiririm."

BİR İŞKENCE OLAYI DAHA!..

Gözaltına alınan teknik elemana işkence yapıldığı doktor raporu ile saptandı

HABER MERKEZİ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında teknik eleman olarak çalışan İbrahim Atalı 12 Mart Çarşamba sabahı polise mukavemet ve kimliğini göstermeme suçlarını işlediği gerekçesiyle gözaltına alınmıştı. İbrahim Atalı'nın gözaltında bulunduğu süre içinde işkence gördüğü doktor raporu ile saptandı. İbrahim Atalı'ya Yenimahalle Savcılığı'nın verdiği raporda 10 gün de iyileşeceği belirtiliyor.

BURADA ELEBAŞI SENSİN

Aynı zamanda TMMOB İşyeri Temsilcisi olan İbrahim Atalı o gün kapıda görevli polis memuru Mansur Ateş tarafından aranarak kimliğini göstermesi istendi. Atalı olayı şöyle anlattı.

"Sabah Bakanlığa 8.30'da gelmiştim. Bakanlık görevlisi polis üzerimi arayıp "704 nolu odada çalışan İbrahim Atalı sen misin?" dedi. Evet, dedikten sonra niye sorduğunu öğrenmek istedim. Daha önce hakkımda bir soruşturma açıldığını bakanlıkta elebaşının ben olduğumu, bu nedenle emin olmak istediğini söyledi. Tekrar kimliğimi isteyince, hakkımda herşeyi bildiğini, kimliğime bakmasının gerekli olmadığını söyledim. Bunun üzerine polis dışarda bulunan diğer bütün polisleri çağıra-ğer bütün polisleri çağırarak kendisine mukavemet ettiğimi, hakarette bulunduğumu kimliğimi göstermediğimi belirterek Bakanlıktaki Müracaat Odasına soktu. Burada müracaat memuru ve daha önce çantasında roman bulunduğu için gözaltına alınan bayan memurun önünde beni dövmeye başladılar. Oradan İdari İşler Başkan Yardımcısının odasına Çiftlik Karakolu'na, emniyete, sonra tekrar Çiftlik Karakolu'na götürüldüm. Buralarda yine aynı gerekçeler ileri sürülüyor ve benim konuyu anlatmama izin verilmiyordu. Akşamleyin Yenimahalle savcılığına götürüldüm. Oradan da serbest bırakıldım."

İbrahim Atalı'ye işkence yapıldığını ve 10 günde iyileşebileceğini gösteren doktor raporu.

İbrahim Atalı Savcılıktan ayrıldıktan sonra hemen Ankara Tıp Fakültesi'nin Acil Servisi'ne kaldırıldı. Beyin kanamasından şüphelenen doktorlar beyin filmini çektiler ve '.5 gün iş ve gücünden geri kalır, 10 günde de iyileşir' raporunu verdiler.

Öte yandan bu olayı protesto etmek amacıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı çalışanlarının 12 Mart günü işi bıraktıkları ve yemek boykotu yaptıkları öğrenildi.

Abdullah ŞİMŞEK — Hamit AKIL — Murat KURT

Hatice ÖZEN — Cemil SÖNMEZ — Baki EKİZ — A.Turan ÖREN

Ölenler döğüşerek öldüler
Güneşe gömüldüler
Akın var
Güneşe akın
Güneşi zaptedeceğiz
Güneşin zaptı yakın.

16 Mart'ta katledildiler.
16 Mart şehitlerinin anılarını yaşatacağız.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERİ

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Sadr-ı Esbak...

Cumhurbaşkanı seçimlerine şurada ne kaldı ki? Burada: ilk tur da kimlerin ya da kimin aday gösterileceği herhalde çok merak ediliyordur. Ama hiç merak edilmesin, ilk adaylardan hiç olmasa biri belli diyorlar: Sadr-ı Esbak-Sadi Irmak, diye takdim olunan Prof.Dr. Sadi Irmak, eski sevimli ve 13 güven oyu sahibi kabinenin başını Kontenjan Senatörleri aday gösterecekler. Kaç oy bilinmez. Ama ne var ki, sevimli Kontenjan Senatörümüz, "Sadr-ı Esbak-Sadi Irmak" şeklindeki tanıştırılmadan oldukça hoşnut görünüyor. (Sadr-ı Esbak-Osmanlıca da "Eski başbakan" demektir)

Siz Sadi Irmak deyıp geçmeyin. Kendisi bugün Ankara'da en eski politikacıdır. Milletvekili oluşu 1940'lara kadar uzanır. O yıllarda tek parti düzeninde bir Niğde'den bir Konya'dan milletvekili seçildi. 1946'da Çalışma Bakanı olarak hükümette kısa bir süre bulundu. 1950'de CHP Konya'da seçimleri yitirince üniversiteye döndü. Ankara'nın Hisar'a yakın eski bir semtideki Berlin Oteli'ne yerleşti. Ondan sonrasını Başbakan oluşunu, kabinesinin 13 güvenoyu almısını falan bilirsiniz canım!

Duvara yazı yazma suçu

Sıkıyönetim mahkemelerinde ilginç duruşmalar da oluyor.. Askeri hakim elindeki dosyayı şöyle bir karıştırdı. Tutanak ve zabıtları okudu ve karşısında el pençe bekleyen genç sanığa bakarak bir süre düşündü...

Sanığı gözaltına alan Komutanlık tutuklanmasını istiyordu. Askeri savcı tutuklanmasını istiyordu. Ama yasalara göre sanığın suçu yoktu. Çünkü sanık duvara sadece bir "y" harfi yazdıktan sonra yakalanmıştı. Zabıtlarda başkaca da bir şey yaptığı belirtilmiyordu.

Sonra askeri savcıya dönerek sordu;

Neden tutuklanmasını istiyorsunuz...

- Duvara slogan yazarken yakalanmış efendim....

Ama duvara slogan yazmamış ki bu adam sadece "y" yazmış.

Olsun efendim. Duvara yazı yazarken eylem anında yakalanması yeterli değil mi?...

- Hayır. Tutuklayabilmemiz için yasalara göre 'toplumun huzurunu bozucu yazı ve slogan" yazmış olması gerekir. Nereden biliyorsunuz slogan yazacağını.. Belki "yaşasın Sıkıyönetim" yazacaktı. veya "yaşasın Türkiye Cumhuriyeti" yazacaktı.

Askeri Savcı, hakimin söyledikleri karşısında "siz bilirsiniz efendim" dedikten sonra yerine oturdu. Sanık da hakimin dürüstlüğü, zabıtların doğruluğu ve sloganını tamamlayamamış olmanın 'yüzü, suyu hörmetine" tutuklanmaktan kurtuldu.

Korkulu kaza

Yazın gelişini müjdeleyen güzel güneşli günlerden biriydi. Başkentin göbeğinde insanlar bu güzel günün tadını çıkarmak istercesine o taraftan bu tarafa koşturup duruyorlardı. Yine her zamanki gibi Güven Parkının önünde "Anarşi"yi bekleyen polis panzerleri asker cemseleri insanların neşesine gölge düşürüyordu sanki.

Zabıtalardan kaçarak simit satan küçük Hasan, polis ve askerlere baktıkça nedenini anlayamadığı bir korku duyuyordu. Postaneye mektup atmaya girenler, alış-verişe çıkanlar şöylebir bakmadan edemiyorlardı polis panzerlerine ve asker cemselerine.

Aniden korkunç bir silah sesi duyuldu. Binlerce insan bir an yerinde durdu ve telaşla etrafına bakındı. Sonra ikinci ve üçüncü bir patlamanın kendine isabet etmemesi için hızla uzaklaşmaya başladı.

Silahtan çıkan kurşun karşısındaki binanın 6.katındaki bir odanın camından girerek içerdeki bir duvarı delmiş, masada oturan adamın tam üzerinden başka bir duvara saplanmıştı.

TRT Personel Dairesi İkmal Şube Müdürü Taner Arnas'ın yüzü sapsarıydı. Bir an için öldürülmek istendiğini düşündü. Dostlarını düşmanlarını film seyreder gibi geçirdi aklından... Tam bu sırada bir asker ve görevli bir subay girdi odasına ve "geçmiş olsun" dedi. Subay ekledi; "kusura bakmayın, kaza sonucu bir erimizin elindeki silah ateş aldı" Korkusunu henüz yenememiş olan şube Müdürü "ama ölebilirdim" diye söylendi. Subay "evet" dedi, "ölebilirdiniz. Ucuz atlattınız"

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1 Harcamada kısıntı yapma,tutum
2 Kimya terminolojisinde ikiyi belirtmek için kullanılan yabancı kökenli bir sözcük Kır bekçisi.
3 Bayındırlık TERSİ Buğdaygillerden,kuraklığa dayanaklı bir bitki
4 Gemilerin yük alıp verdikleri yer.
5 Üye Hizmet hayvanlarının tırnaklarına çakılan demir parça.
6 Başlangıçta yer alan Trabzon'un bir ilçesi.
7 Bir nota- Bir erkek adı Su anlamında eski bir sözcük.
8 Yabancı bir perde sanatçısının adı (kadın) Muğla'nın bir ilçesi halkından olan
9 Fide yetiştirmek için ayrılmış toprak bölümü Bir göz rengi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA;

1 Ünlü bir piyanistimizin adı ve soyadı.
2 Bazısı anlamında bir sözcük. Bulgar para birimi-
3 TERSİ:Topun gerisini kapayan kapak_yabani hayvan tutma işi-
4 Ödünç verme-
5 TERSİ: Ormiyum elementinin simgesi-silahların uzun demir kısmı-
6 Saf- Toplumun en ufak birimi,
7 Portakalı andıran, suyu acımtırak bir çeşit meyve- Bir renk-
8 Kalsiyum cisminin simgesi- Bir pamuk türü-
9 Dönerek iş gören ve özellikle su çeken aygıt-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								■	
2			■						
3					■				
4						■		■	
5		■				■			
6				■					
7			■				■		
8				■					
9					■				■

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

Soldan Sağa;
1- İşgünü Az, 2 - Zürafa, 3-Krom-kret, 4 - Kösele-Tü, 5 - Ut-Koka-6 - Raf-Nar, 7 -Şram-İtme, 8 -Çekmece, 9- Nüans-Na.

Yukarıdan Aşağıya;
1 İlkkurşun, 2 Rötar, 3 -Os-Faca, 4 Özmek-Men, 5 -Nü-Lor -Ks(kas) 6 -Örkek-İm-, 7 -Ar-Anten, 8 -AfetAmca, 9—Zatürree.

Seçtiğimiz Kitaplar

TURAN OKTAY

Çaylar Şirketten, Refik Durbaş, ABeCe Yayınları

Kuş Tufanı, Hücremde Ayışığı, Çırak Aranıyor, Denizler Sincabı, İkinci Baskı kitaplarından sonra bu, Refik Durbaş'ın altıncı şiir kitabı.

Ozan bu kitabında, aslen Urfalı olan, Halil adlı, ilkokulu zor bitirmiş bir emekçinin yaşam kavgasını, yalnızlığını, acılarını, umutlarını ve sevdasını anlatır.

Halil "yüreği nasırlı","geleceği sararmış" anısıyla kalır birbaşına. Sonra gözü yaşlı anasını ve memleketini bırakıp ardında, yollara düşer. Bir kış günü İstanbul-Sirkeci'ye iner. Mendile düğümlediği birkaç kuruşu bitmek üzeredir.

İlkin simit satmayı dener. Ardından trenlerde defter ve jiklet satmaya başlar. Yatacak yeri bile yoktur gardaki banklardan gayri. Almanya'ya gitmeyi düşler. Vasıfsız işçi olduğu için bunu başaramaz. Sonunda Pamukkale Turizm'de şoför muavinliğine başlar. Hiçbir şey acılarını, umutsuzluğunu, hasretini gideremez: ta ki siyah saçlarını arkada topuz yapmış, beyaz süveterli, bulicinli, yeşil gözlü kızı tanıyana kadar.

Akhisar girişindeki otobüsün verdiği üçüncü mola sırasında farkına varır kızın. Adının Ece olduğunu bilet koçanından öğrenir. Sevdalanır

Halil Ece'yle tanışır. Birlikte olurlar. Mutludurlar. Halil yıllardır yüreğini kavuran yalnızlığı, umutsuzluğu, gurbeti, tüm acılarını unutur. Bir tek unutamadığı Ece'dir.

Sevdamın anayurdu gece/bir/tek/seni/unutmam/ Ece

Refik Durbaş, ince duyarlığını, titiz gözlemlerini, genellikle isim tamlamalarından oluşan güçlü imge ve simgelerini birleştirip sunduğu bu yapıtla şiirinin doruklarına ulaşıyor. Halkın sevceği, herkesin kendinden bir parça bulacağı bir şiir örneği veriyor Durbaş.

Felsefe Sorunları, Bertrand Russel

Çev.:V.Hacıkadiroğlu, Alaz Yayınları, Ocak-1980

1872'de İngiltere'de doğan Russel felsefe, mantık ve matematik üzerine önemli yapıtlar vermiştir. Sosyalizm, barış, kadın hakları gibi toplumsal konularda savaşım vermekten geri durmamıştır. 1949'da İngiliz hükümetinden "Order of Merit", 1950'de de Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanmıştır. 1970'de ölen Russel, bu kitabını 1912 yılında yazmış.

Russel, "Felsefe Sorunları"nda daha çok bilgi kuramına ilişkin görüşlerini açıklıyor:

Tanıma Yoluyla Bilgi, Tanımlama Yoluyla Bilgi, Tümevarım, Genel İlkeler Üzerine Bilgimiz, Önsel Bilgi, Evrenseller Dünyası, Evrensel Bilgi, Sezgisel Bilgi, Doğruluk ve Yanlışlık, Felsefi Bilginin Sınırları, Felsefenin Değeri gibi yazılar bilgi kuramına ilişkin Russel'in görüşlerini açıklayan önemli yazılar.

Düşünür bu yapıtında, filozoflarca çok tartışılan, yukarıda sıraladığımız konularda fazla ayrıntıya girmemiş, fakat felsefenin zor sorularına yanıt vermeyi amaçlamış. Russel, bu soruların gelişigüzel ve dogmatik biçimde değil de, böyle soruları çözülmez kılan her şeyi, eleştirel bir görüşle açıkladıktan ve bizim sıradan düşüncelerimizin altında yatan karışıklığı saptadıktan sonra yanıtlanabileceğine inanır...

Hilmi Yavuz

● **HİLMİ YAVUZ: "YAPISALCI İNSANBİLİMCİLER DE TARİHİ REDDEDİYOR, YAPIYI OLUŞTURAN ÖĞELERİN BİR ANLIK DURUMUNUNUN BELİRLEDİĞİ BAĞINTILARI İNCELEMEKLE YETİNİYORLAR. TARİHİN REDDİ, YAPISALCILIĞI, İSTER İSTEMEZ MARKSİZMLE KARŞI KARŞIYA GETİRİR"**

Özellikle Fransa'da ötedenberi yaygın bir düşünce akımının, son yıllarda Türkiye'de, belirli aydın çevrelerde etkin olmaya başladığı görülüyor. Bu akım, yapısalcılıktır. Yapısalcılık nedir? İnsan düşüncesinin temellendirilmesinde nasıl bir yöntem getirmektedir?

Yapısalcılık, dilbilim alanında geliştirilen bir kuram ve yöntem olarak ortaya çıktı. Özellikle ünlü dilbilimci Ferdinand De Saussure'ün ve bazı Rus dilbilimcilerinin kuramsal çalışmalarından etkilenen bir grup ('Prag Okulu'), 1929 yılında Prag'da düzenlenen bir uluslararası kongrede, dilbilimin geleneksel yöntemlerini sarsan bir kuram öne sürdüler. Bu kuram, dilbilim araştırmalarında dil'in işlevsel bir dizge (sistem) olduğunu savunuyor; belirli bir dil'in ögelerinin karşılıklı bağımlılık ilişkileri içinde düzenlendiğini belirtiyordu. Günümüzde ise, Saussure'ün 'dizge' kavramı yerine, Prag Okulu'nun önerisiyle, 'yapı' kavramı kullanılıyor.

Saussure'e göre dil, 'kavramları belirten bir im'ler (signs) dizgesi'dir. İm'lerin, kendi başlarına bir öz'leri yoktur; bunlar birtakım bağıntılarla tanımlanırlar. Saussure'ün, dil'i bir im'ler dizgesi olarak belirlemesi, yapısalcılığın temel ilkesi oldu. Giderek bu ilke, doğabilimlerinde de insanbilimlerinde de geçerlilik kazandı.

Yapısalcılık bir ideoloji mi sizce?

Evet. Yapısalcılık, belirli bir dizgeyi oluşturan ögeler arasındaki bağıntıların çözümlenmesini kuramlaştırır, demiştik. Burada önemle vurgulanması gereken şu. bu bağıntıların yapısalcılığa göre, bir tarihi yoktur. Saussure'ün kuramı, eşzamanlılık ilkesine dayanır çünkü. Ona göre dil'i ögelerinin bir anlık durumu (bağıntıları) dışında hiçbirşey belirlemez. Dolayısıyle yapısalcılık, bu bağlamda da ardzamanlılık ilkesini, tarih'i reddeder. Bu dilbilimde olduğu kadar, yapısalcı temellendirme yöntemini uygulayan insanbilimciler için de geçerli. Saussure, dil'in kendi başına ve kendisi için incelenmesini savunuyordu. Yapısalcı insanbilimciler de tarih'i reddediyor, yapıyı oluşturan ögelerin bir anlık durumunun belirlediği bağıntıları incelemekle yetiniyorlar.

Hilmi YAVUZ

Tarihin reddi, yapısalcılığı ister istemez Marksizmle karşı karşıya getirir. Kuşkusuz, Marksizmle yapısalcılığı bağdaştırma doğrultusunda çabalar da olmamış değildir. Althusser'in Kapital'i okuması gibi. Gerçi Althusser sonradan özeleştirisini yapmıştır. Ama ne olursa olsun, son kertede dizgenin ögeleri arasındaki eşzamanlı bağıntıların kuramlaştırılmasına dayalı bir yöntemin Marksizmle ilişkisi olamaz. Bu bakımdan da yapısalcılık, ardzamanlıbelirlenimlerin, dolayısiyle tarihin 'kamufle edilmesi' anlamında, bir ideoloji sayılmalıdır. Marx'ın eğretilemesini kullanırsak, ardzamanlı belirlenimleri 'geçirmeyen" bir yöntem, gerçekliğin "donuk" ('opeque') bir yöntem olacaktır. Saussure, dil'deki eşzamanlılığı, ünlü satranç benzetmesiyle açıklar: "bir taşın yer değiştirmesi, kesinlikle bir önceki dengeden bağımsızdır, bir sonraki dengeden de. Ortaya çıkan değişim, bu iki durumdan hicbirine bağlanamaz." Oysa tarih, taşların nasıl oynanacağını ardzamanlı olarak belirlemiştir. Taşın yer değiştirmesi, ne önceki dengeden bağımsızdır ne de sonrakinden!

– Dil'in eşzamanlı olarak kavranması, dil'in kendisini de tarihin dışına itmiyormu sizce?

– Elbette. Önce Kapital'e bakalım. Marx bir meta'ın "madde" ve "form" olarak kavranışına tekabül eden çifte değer taşıdığını belirtir: meta'ın maddesine tekabül eden kullanım-değeri ve formuna tekabül eden değişim (mübadele) değeri. Marx kullanım-değerini ('meta'ın maddesini) belirli bir gereksemeyi karşılayan somut ve nitel (kalitatif) özellikleriyle; değişim-değerini ise (meta'ın formu) onun nicel (kantitatif) ve soyut özellikleriyle belirler.

Meta'nın bu konumu üzerinde duran Henri Lefebvre kapitalist üretim tarzında meta'ın nitel ve somut özelliklerinin "paranteze alınması"nı bir indirgeme olarak adlandırdıktan sonra şöyle diyor: "bu davranış ile bilincil içeriğinin bir bölümünü parantez içine alan fenomenolojik indirgeme (Husserl) ve Söz'ü (parole) Dil'den (Langue) ayıran semantik indirgeme (Saussure) arasında yakınlık bulabiliriz. Ama şu önemli farkı unutmamak gerekir: Marx, açıkça bu idirgemenin praksisin kendi içinde gerçekleştiğini belirtir. Demek ki bu, anlıksal(zihni) bir işlem değil, gerçek diyalektik bir süreçtir". Praksis düzleminde gerçekleşen indirgeme (meta-form) ile anlık (zihin) düzleminde gerçekleşen indirgeme (dil) arasındaki yakınlık, sadece indirgeme düzeyinde kalmıyor. Lefebvre, daha da ileri giderek "bir form olarak meta'ın ortaya çıkışının, dil'in de bir "form" olarak bilincine varılmasını sağladığından" söz ediyor. Lefebvre'nin hakkı var: Söz'ün bireysel "kullanım" özelliğine karşı Dil, toplumsal bir "değişim" özelliği taşır. Aslında, meta'ların değişimi olgusuyla Dil'in bildirişimi arasında bir yapısal bağıntı kurma, çok ilginç olurdu. Bu konuya girmeden, sorunuzu şöyle yanıtlayayım: değişim-değeri için meta üretiminin hâkim olmasıyla birlikte Dil'in yapısının da bir dönüşüme uğradığı söylenebilir. Bu dönüşümü Lukacs, "tümce ve sözcüklerin im'e indirgenmesi" olarak belirliyor. Bu indirgeme ise tümce ve sözcüklerin anlamlarının, deyim yerindeyse, nicelleştirilmesi demektir. Tıpkı metaların değişim-değerleriyle mübadele düzleminde görünmeleri gibi, sözcük ve tümceler de değişim-anlamları ile bildirişim düzleminde görünüyorlar. Dil, bu bağlamda bir üstyapı kurumudur kesinlikle. Saussure ve Marx okumalarım beni, kaçınılmaz olarak bu vargıya götürüyor.

Günümüzde Halk Bilim Çalışmaları

Vasıf AKSOY

Bilim ve sanatın diğer dallarında olduğu gibi, halkbilim alanında çalışanlar da iki safta toplanıyorlar. Egemen sınıflardan yana olanlar ile emekten yana olanlar diye.

Bu yazımda, emekçi insanların duyuş, düşünüş, tepki ve beklentilerini simgeleyen ürünlerin, toplumcu bir potada yoğrularak nice özgün yaratının ortaya çıkmasında ve ileri demokratik kültürümüzün oluşturulmasında olumlu katkıları olduğuna inandığım kuruluşlardan ikisini ana çizgileriyle konu ediyorum. Bunlar "Boğaziçi Üniversitesi Folklor Kulübü" ile "Ortadoğu Teknik Üniversitesi Halkbilim Topluluğudur."

Boğaziçi Üniversitesi Folklor Kulübü, bu okulun ilerici ve devrimci öğrencilerinin yaşatıp, geliştirmeye çalıştıkları bir kuruluş. Tahir Alangu ve İlhan Başgöz gibi hocaların bu kulübün günümüzdeki düzeye ulaşmasında önemli katkıları olmuş. Başlıca parasal dayanağı, aboneler ve üyelerinin yardımları oluşturuyor. Birçok olanaksızlıklara karşın kulübün önemli çalışmaları oluyor. "Folklora Doğru" isminde iki ayda bir yayınladıkları dergileri var. Bu güne dek 50 sayı yayınlandı. Derginin 200'ün üstünde abonesi bulunuyor. Tüm ilerici ve devrimci folklorculara, yazarlara sayfalarını açık tutan bir dergi bu. İki tane yıllık yayınlamışlar. Kapsamlı ve özlü derleme, inceleme araştırma yazılarına yer vermişler yıllıklarında. Halk dansları, halk müziği, halk giysileri vb. yarkurulları halinde çalışıyorlar. Seminer, sergi kitap yayını vb. çalışmaları da var.

Ortadoğu Teknik Üniversitesi Halkbilim Topluluğu, bu üniversitenin ilerici ve devrimci öğrenci ve öğretim üyelerinin çabalarıyla çalışmalarını yürüten bir kuruluş. Halkbilimin her dalında çalışmaları var. Temel parasal dayanağı, abone ve üyeler sağlıyor. "Halkbilimi" isimli bir dergileri var. Bilimsel çalışmaların yanında, gösteri, seminer yayını vb. etkinlikleri yürütüyorlar.

Folklor ile ilgilenen, emekçi halkımızın ileri demokratik kültürünün gelişip kökleşmesinde kendilerine önemli görevler düşen, tüm ilerici ve devrimciler yukarıda ana çizgileriyle tanıtmaya çalıştığım kuruluşlar tarafından yayınlanan dergilere abone olmalı ve bulmalıdırlar. Sermayenin geniş olanaklarıyla desteklediği kozmopolit kültür temsilcilerine karşı savaşım veren bu kuruluşların yaşatılıp güçlendirilmesi yönünde çaba göstermek bir görevdir.

Şiir üstüne

Sanat amaç değil araç olmalıdır. Bunu şiire yansıtarak, "Şiir amaç değil araç olmalıdır" diyebiliriz. Çünkü şiir devrimci ideolojiyi ve devrimci düşünceyi kitlelere ileten en etkin bilinçlendirme ve harekete geçirme aracıdır. Şiir, düşüncenin en kolay ve en etkileyici ilk aracı olmuştur. Düşünceyi taşınmazlıktan kurtarıp belleklerde iz bırakabilecek bir duruma sokmuştur. Şiir maddeye değer ve yaşam kazandırır ve yaratıcıdır, çünkü şiir yöneltilmiş duygu ve düşüncenin ürünüdür. Şiire özgü olan şey onun etkileyici işlevi kadar tekniğidir de, bu tekniğin ortaya çıkardığı özel bir coşkusal yapıdır. Şiir şairi ilgilendiren sözcüklerin taşıdığı gerçeklik kadar, güçleridir de. Duyuları harekete geçirmeyen bir şiir kolay kolay etkileyici olamaz, içimizdeki duyguları canlandırıp harekete geçiremez. Ama Nazım Hikmet, Garcia Lorca, Pablo Neruda, Bertolt Brecht ürünleriyle kitleleri etkileyerek kendi sınırlarını bile gerilerde bırakmışlardır. Onların ürünleri artık halkın malı olmuş, onları halk kendilerinde duymuştur. Nasıl ki kültür ekonomik üretimden ayrılamazsa, şiir de toplumsal örgütleşmeden ayrılamaz. Toplumsal emek gibi şiirin ürünü olan toplumsal bilinç'te özgürlüğün bir aracıdır. En güzel ve en yüce şiir mücadelelerin içinden doğan şiirdir. İnsanların yüreklerindeki ölümsüz istemleri değiştirmeksizin yüreği coşturarak yeni bir amaca yöneltmek devrimci sosyalist ozanların görevlerindendir.

Şiire, "İnsanın coşkularıyla çevresi arasındaki çelişkinin, insanın doğayla savaşımının gerçek ve somut biçimini alan çelişkinin dile getirildiği etkileyici bir araçtır" diyebiliriz. Şiir bu mücadelelerin bir ürünü olduğu için tarihsel gelişiminin her aşamasında, insanın çevresiyle olan etkin ilişkisini kendine özgü alanı içinde yansıtır. Şiiri amaçtan çok araç yapan neden, şiirin topluma insana ve gerçekliğe ilişkin etkın işlevinden ileri gelmektedir, içinde doğduğu toplumun yansısı olmak zorunluluğundandoğmaktadır.

İnsanla çevresi ve insanla yaşantısı arasında düzenli bir uyum en ileri toplumlarda bile kolay kolay sağlanamıyacağına göre, şiir geçmişte olduğu gibi gelecekte de var olacaktır. Şiirler yasaklansa, yakılsa da ozanlar kurşunlara dizilse, zindanlara atılsa, sürgünlere yollansa da şiir yok edilemiyecektir, gittikçe gelişecek ve etkinleşecektir. Ve şiir tepeden tırnağa bir grevcinin kırılamamış direnci olacaktır.

KEMAL BAYRAKÇI

LORCA'NIN ÖLDÜRÜLEREK GÖMÜLDÜĞÜ YER BELİRLENDİ

Dünyaca ünlü İspanyol Ozan Federico Garcia Lorca'nın İspanya İç Savaşı sırasında Franco yanlısı faşistler tarafından kurşuna dizilerek öldürüldüğü yer, bir uzmanlar kurulu tarafından saptandı. Bu büyük devrimci ozanın, öldürüldükten sonra gömüldüğü Granada yakınlarındaki yerin ozanın ölümünü gören bir tanık sayesinde bulunduğu bildirildi.

Araştırmayı yapan uzmanlar kurulunda çeşitli partilere mensup milletvekilleri ile İrlandalı Ozan Ian Gibson da görev almıştı.

Granada Eyalet Meclisi, mezarın bulunduğu yere devrimci ozan anısına büyük bir anıt dikileceğini açıkladı.

●●●

SEÇME ROMANLAR

Refika Taner-Asım Bezirci

Yeni Dünya Yayınları

Refika Taner ile Asım Bezirci'nin birlikte hazırladıkları "Seçme Romanlar"ın genişletilmiş ikinci basımı çıkmıştır. Bu basıma onaltı roman daha eklenmiş, bazı romanların "yargı" kesimleri yeni parçalarla zenginleştirilmiş ve "kaynak" bölümleri geliştirilmiştir.

"Seçme Romanlar" Nazım Hikmet'in "İntibah"ı ile başlayıp Pınar Kür'ün "Yarın.. Yarın"ı ile sona ermektedir. Böylece, Tanzimat'tan günümüze kadar Türk romanının belirli bir ölçüde hem evrimçizgisi gösterilmiş, hem de en güzel önemli ürünleri tanıtılmış olmaktadır. Seçilen her roman bölümü "yazar, eserleri, özet yargı, kaynak" başlıklı dilimlere ayrılmıştır. Bunlardan önce romanın yazarı üstüne bilgi verilmekte ve eserlerinin türlerine ve tarihlerine göre dökümü yapılmaktadır. Sonra, romanın özeti çıkarılmakta ve değişik eleştirilerden parçalar sunulmaktadır. Ayrıca, kitabın sonuna "Türk Romanı Üstüne Kaynakça" eklenmiştir.

Nesnel, demokratik bir tutumla düzenlenen kitapta resmi edebiyat tarihlerine sokulmayan birçok devrimci yazara ve romanına yer verilmiştir. Yerleşik sınır ve ölçülerin dışına çıkılmış gerçek değerlerin ortaya konulmasına çalışılmıştır.

Bütün bu özellikleriyle Seçme Romanlar'ın yalnızca öğrencileri değil, romansever okurları, hatta öğretmenler ile yazarları da ilgilendireceği, onlara da yararı dokunacağı umulmaktadır.

—Füruzan, cuma günü 15.00—19.00 saatleri arasında, Nişantaşı Akademi Kitabevi'nde kitaplarını imzalayacak.

●●●

İSTANBUL DEVLET KONSERVATUVARINDA ÇAĞDAŞ SANAT HAFTASI

İstanbul Devlet Konservatuvarında, Öğrenci Kurulu 17-21 Mart tarihleri arasında Çağdaş Sanat Haftası düzenledi. Hafta içerisinde karma resim ve fotoğraf sergileri, konferans ve öğrencilerin çağdaş yapıtları yorumlayacakları bir dinleti yer alıyor.

18 Mart günü saat 13.00'de Filiz Ali Laslo tarafından verilecek konferansın konusu "Çağdaş Müzik."

21 Mart Cuma günü saat 13.00'te verilecek olan dinletinin programı ise şöyle:

Metin Duygulu (Piyano).... Bela Bartok-Allegra Barbarol

Meltem Akçetin (Piyano)... Ulvi Cemal Erkin-5 Damla No: 1-5

Betin Güneş (Piyano)... Betin Güneş-Rondo/Su Damlaları

Sevgi Tekin (Piyano).... Adnan Saygun-Prelüdler

İhsan Kartal-Zerrin Köstem (Viyolonsel-Piyano)... Dimitri Sostakoviç—Bölüm 1-2

Efsun Taşkın, Betin Güneş (Şan-Piyano)..... A. Webern, -OP12 No: 1-2-3-4

DÜZELTME

"Cellat uyandı yatağında bir gece
Tanrım dedi bu ne zor bilmece
Öldükçe çoğalıyor adamlar
Ben tükenmekteyim öldürdükçe."

Sayfamızda daha önce Nihat Behram imzasıyla yayınlanan bu dizeler, Ataol Behramoğlu'na aittir. Düzeltir, yazardan ve okurlarımızdan özür dileriz.

Mustafa Suphi Destanı

Cengiz GÜNDOĞDU

İnsan tek başına var olmadı. Tek başına yaşamadı. İnsan ilişkiler yumağında oluştu. İlişkiler yumağında yaşadı. Bu gerçeği, bu gün çarpıcı bir şekilde duyumsuyoruz. En uzak olaylar bile etkiliyor insanı. Dünyanın her hangi bir yerinde yaşamıyoruz. Dünyanın içinde yaşıyoruz. Artık kahve bile Yemen'den gelmiyor.

İlişkiler yumağı dedim. Bunu niye yazdım? Şunun için. İlişkilerin bilinmesi çok önemli. Her alan için böyle bu. Sanat için bile. İlişkiler bilinmezse ne olur? Şu olur. Sanatçı gerçekliği yansıtamaz. Hiç bir zaman yansıtamaz demiyorum. Sezgiyle belki.... Ama önemli olan ilişkileri bilmek. Hele çağımızda. İlişkiler yumağı... Biliyor musunuz, bilmeniz gerekir. Çok önemli olan bu nokta Türkiye edebiyatında unutturuldu. Bilerek. Bir takım çıktı sahaya. Bir yaygara kopardı bireysellik diye. Bu gerçeği unutturdu. Gerçeğin boynunu kırdı. Türkiye edebiyatını, dar, karanlık bir sokağa soktu. Çıkmaz bir sokağa. Şimdi orda bağırıyor. Göstergebilim, yapısalcılık, Frankfurt Okulu, Freud diye çığrışıp duruyor. Türkiye edebiyatı için can sıkıcı, tatsız bir durum. Şunu söylüyorum. Şunu kesinlikle söylüyorum. Bu takımla hesaplaşmadan Türkiye edebiyatı tam yol gidemez. İşte tam bu noktada Ataol Behramoğlu'nun "Mustafa Suphi 'Destanı" çıka geldi.

Baştan şunu söyleyeyim. Destanı, geniş bir umutla ele almadım. Şöyle düşündüm. Devrimci bir ozan destan yazmış. Bakalım nasıl yazmış? Behramoğlu sakın alınmasın. Okudukça şaşırdım. Destan'ın güzelliği mi şaşırttı beni? Değil. Açık söylemek gerek. Behramoğlu güzel yazar. Biliyorum bunu. Destan yalnızca güzel değil. Önemli. Önemli bir sanat ürünü var karşımızda.

Şimdi bunu anlatmak gerekiyor. İlk söylenmesi gereken şu. Behramoğlu, 20. yüzyılın ilk 25 yılını ele almış. Görünen bu. Anlatılan bu değil. Destan, yaşadığımız günlere kadar uzanıyor. Bu ne demek? Açık. Sanat geçmişi anlatıyorsa, geleceğe uzanmalıdır. Bugüne... Değilse o, bir masal olur. Beş para etmez bir masal..

Sanatçı geçmişi anlattı. Peki geleceğe nasıl uzanacak? Nerden geçer bunun yolu? İlişkiler yumağı dedim. İşte ordan. Sanatçı ilişkiler yumağını yakalarsa... İlişkilerin izini sürerse...Ancak o zaman, geçmişten geleceğe uzanır. Bu güne... Belki daha ileriye... Şimdi burda soru şu. Sanatçı nasıl iz sürecek? Şöyle. Bugün, zenbille inmedi gökten. Bu günün tohumu geçmişte atıldı. Öyleyse ne yapacak sanatçı? Bugünü var eden tohumları yakalayacak. Bugünü var eden ilişkileri. Ordan iz sürecek. Burda bir dakika durmak gerekiyor. Şunun için. Sanatçı, yanlış iz sürerse, yanlışa gider. Ne olur bu durumda? Belki güzel, ama önemsiz bir ürün çıkar ortaya. O zaman şöyle denir. Güzel ama yanlış. Önemsiz.

Peki, doğru iz nasıl sürülür? Bunun için tek yol var. Tarihsel gerçeği kavramak. "Mustafa Suphi Destanı"nın önemi tam bu noktada işte. Behramoğlu tarihsel gerçeği doğru kavramış. Doğru iz sürmüş.

Örnek."Genç adam şaşırdı ilkin/çarpıp bu olağanüstü kargaşaya.../şaşırdı fakat/ çok geçmeden/başladı kavramaya/kuşaklar boyunca jöntürklerin/kavramadığı ya da/ kavramak istemediği şeyleri.." Nedir kuşaklar boyu kavranmayan? Jön Türkler... İttihat Terakki...200 askeriyle dağa çıkan Resneli.. Enver Paşa... Bu insanlar özgürlük, eşitlik, kardeşlik diye yola çıktılar.. Ölümüne.. Ama ilk işleri ne oldu. Destan da anlatılıyor. "demiryolu/tütün/ ve tramvay işçilerinin /debbağların ve rıhtım hammallarının grevlerini/kanla, terörle bastırmak oldu" Neydi kavranmayan? Şu. Çağımızda biricik ilerici sınıf, proletaryadır. Özgürlük, eşitlik, kardeşlik ancak bu sınıfa dayanarak gerçekleşebilir. Yoksa.. Yoksa, örgütlü olan burjuvazi hareketi ele geçirir. 1908'de olduğu gibi.. O günden bu güne olduğu gibi.

İşte Mustafa Kemal. Destan'da anlatılıyor bu. "Mustafa Kemal şöyle demişti: Biz/bizi mahvetmek isteyen emperyalizme/ ve bizi yutmak isteyen/kapitalizme karşı/heyeti milliyece mücadeleyi/şiar edinmiş kimseleriz".Bunu söyledi Mustafa Kemal. Ama sonra? Sonrasını da anlatıyor Destan. "Ekleyecekti/Milyonerler/ hatta milyarderler/ yetiştireceğiz". Bugün bir bunalım içindeyiz. Heryönden. Bunalımın kökü 20.yüzyılın başlarında. Anadolu 1919'da "Bizi mahvetmek isteyen/emperyalizme/ ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı" ayaklandı. Bu hareket bir süre sonra "milyonerler/hatta milyarderler yetiştireceğiz" çizgisine saptı. İşte bu sapmayla Anadolu yere kapaklandı. Yuvarlana yuvarlana bu günlere geldi.

Behramoğlu, bu gerçekliği tam yerinde yakalamış. Tam yerinde. Hiç kimseye kızmamış. Gerçekliği yakalamış. Bize göstermiş. Orda biz görüyoruz. Orda biz, yeni olguları ortaya çıkan korkunç mücadeleyi, ilişkiler yumağı içinde görüyoruz. Kimi ilişkiler yok oluyor. Olgular yıkılıyor. Yeni ilişkiler ortaya çıkıyor. Yeni olgular yaratıyor. Bu konumda görülenler şu. Çatırdayan Osmanlı İmparatorluğu. Alman emperyalizminin Anadolu topraklarına girişi.. İttihat Terakki hareketi, 1905 Rus Devrimi. Birinci Dünya Savaşı... Ekim Devrimi... Anadolu'da başlayan kurtuluş savaşı. Emperyalizme başkaldırı... İngilizlerle, Fransızlarla kurulan ilişkiler.. Milyonerler yetiştirme yoluna sapış... Bütün olgular yerli yerinde. Bütün olgular sağlam, tutarlı ilişkiler içinde..

Son söz. Sık sık söz ederiz, Marksist estetik diye. Marksist estetiğin bilinçle uygulandığı yüz akı bir ürün var karşımızda. Ataol Behramoğlu'nu kutluyorum Türkiye edebiyatına böyle bir ürün kazandırdığı için.

GOGOL PALTO CEMAL KARABAŞ

YEMEK SAATİNDE GİTTİ BİR KEZ DE ŞEFİN YAZMANI KENDİSİNİ İÇERİ ALMAYACAĞINI SÖYLEYİNCE AKAKİY AKAKİYEVİÇ'İN HAYATINDA İLKKEZ TEPESİ ATTI. KESİN BİR TAVIRLA ŞEFİ MUTLAKA GÖRMESİ GEREKTİĞİNİ, ENGELLERSE ŞİKAYET EDECEĞİNİ VE BUNUN KENDİSİ İÇİN İYİ OLMAYACAĞINI SÖYLEYİNCE ONU ŞEFİN YANINA GÖTÜRDÜ..

SAAT GECE YARISINI GEÇMİŞTİ. BİZİM MAHALLENİN BULUNDUĞU YER KARANLIKTIR.. KARANLIKTA BİRDEN İKİ ADAMLA KARŞI KARŞIYA GELDİM. VAHŞİCE SALDIRIP PALTOMU ALDILAR... BUNLARIN YAKALANIP PALTOMUN ALINMASINI İSTİYORUM..

O GEÇ SAATTE NE İŞİN VARDI? YOKSA UYGUNSUZ BİR YERE Mİ GİTTİN?.. BEN BİR ŞEY YAPAMAM!..

BU SORULAR KARŞISINDA AKAKİY AKAKİYEVİÇ ÇOK UTANDI..

24

GEREKEN BİLGİLERİ VERİP, EVİNE DÖNDÜ. PALTOSUNU BULMAK İÇİN NE YAPACAKLARINI KESTİREMİYORDU. HIRSIZLARI YAKALAMAK İÇİN NİYETLERİ VARMIYDI, YOK MUYDU ANLAYAMAMIŞTI...

Faşistler Balgat'ta

(Baştarafı 1. Sayfada)

likesiyle karşı karşıya olan kahvelerde Balgat'lı babalar gönül huzuruyla oturamıyor. İşine huzur içinde gidemiyor..

Halk, faşistlerin 25'er kişilik gruplar halinde mahalledeki kahveleri gezerek,kahvede oturanları devrimcilere karşı tahrik etmeye çalıştıklarını anlatıyor. Ancak faşistler her defasında kahvelerden kovulmuşlar. Bu arada dükkanı faşistler tarafından tahrip edilen Stüdyo Özlem'in -sahibi dükkanda çalışmakta olan 2 kişiyle birlikte iki gün gözaltında tutulmuş Stüdyo Özlem'den sonra Kartal Bant Kayıt Stüdyosu da faşistler tarafından tahrip edilmiş. Halk olaylar sırasında POL—BİR'in kurucularından olduğu söylenilen ve 50. Yıl Polis Karakolu görevlilerinden Mustafa Yiğit'in de bulunduğunu öne sürüyor.

Balgat'ta faşist saldırılar artık çekilmez boyutlara ulaşmış. Balgat'lıların çoluğuyla çocuğuyla can güvenlikleri yok. Kahveleri basan faşist salgırganlar halka baskı yaptılar. Lise öğrencileri okul önünde çevrilip dövülüyor. Ve halk bu baskılara karşı çıktığında karşısında polisi buluyor. Gözaltına alınıyor. Karakolda dövülüyor.

Balgat halkı karakolda görevli polislerin faşist saldırganlarla işbirliği yaptığını bölgede meydana gelen olayları Sıkıyönetime bildirmediklerini söylüyor.

Mahalle'deki 50. Yıl Karakolu'nun denetlenmesini isteyen halk, polisin saldırganlarla birlikte duvarlara yazı yazdığını özellikle karakolda görevli polis memurlarından Mustafa Yiğit'in saldırganların silahını sakladığını öne sürüyor.

"KENDİ CAN GÜVENLİĞİMİZİ KENDİMİZ SAĞLARIZ"

Mahalle muhtarlığının önünde faşist saldırılardan tedirgin hale gelmiş olarak bekleyen Balgat sakinleri gazetemiz aracılığıyla Sıkıyönetim yetkililerine seslerini duyurmak istediklerini, karakolun mahalleden kaldırılmasını istediklerini belirttiler. Karakolun olayları Sıkıyönetime iletmediğini ve polislerin saldırganlarla birlikte halka baskı yaptığını belirten mahalle muhtarı, 50. Yıl Karakolunda görevli polislerin dükkanların camlarına saldırganlarla birlikte "ÜGD" yazdığını ve olaylar sırasında faşist saldırganlara yardımcı olduğunu söylüyor.

Bir hafta içinde saldıranların faşist olmasına rağmen 46 ilericinin gözaltına alındığı bir ilericinin dükkanının bombalandığı, iki ilerici yurttaşın da dükkanlarının tahrip edildiği Balgat'ta saldırganlarla birlikte polisten dayak yiyen yurttaşların rapor aldıkları bildiriliyor.

Faşistlerin ve polislerin baskılarından yakınan bir ana şunları söyledi:

"Yemiyoruz, içmiyoruz okutak diye.. Şimdi de böyle yapıyorlar. Uykusuz kalarak yetiştirdiğim, yemeyip içirdiğimiz çocuklarımı bırakmam faşistlere.."

"Balgat Karakolu'na ihtiyacımız olmadığını Sıkıyönetime duyurmak istiyoruz" diyen bir baba da polislerin faşist saldırganlara nasıl yardımcı olduğunu anlattı.

Küçük-büyük tümüyle huzursuz olan Balgat halkı Sıkıyönetim yetkililerine seslerini duyurmak istiyor. Ve mahalle'deki 50. Yıl Karakolu'nda görevli Mustafa Yiğit Remzi Maşallah ve Cabir adındaki polislerin yaptıklarının bir araştırılmasını istivorlar.

Devlet sokaktan

(Baştarafı 1. Sayfada)

ği öğrenildi.

Etimesgut Yurt Müdürlüğü'nün çeşitli liselere yaptığı başvurular ise sonuçsuz kaldı. Mehmetçik, Sincan ve Gazi Çiftlik Liseleri, yerleri olmadığı veya Almanca dersinin yapılmadığı gibi gerekçelerle çocukları okullara kabul etmediler. 10 gündür Etimesgut'ta kalan çocukların bütün günü beklemekle geçirdikleri gözlendi.

Okulların kapanmasına iki ay kala yapılan bu uygulama öğrencilerin tüm okuma olanaklarını ortadan kaldırıyor. İşçi-memur kıyımından sonra kimsesiz çocuklarında kış ortasında yerlerinin değiştirilmesinin öğrenciler arasında tepkilere yolaçtığı bildirildi. Atılan öğrenciler ise, "kimsesiz çocukların koruyucusu olduğu söylenen devlet nerede? Hepimiz lise öğrencisiyiz. Burada hiç bir okul bizi istemedi. Bir işimiz,mesleğimiz de yok. 18 yaşına gelince süreniz doldu der atarlar zaten. Yani sokaktan alır sokağa atarlar.Bütün gün oturup bekliyoruz."

Öğrenciler Kızılcahamam Yetiştirme Yurdu'na gelip, öğrenimlerine Kızılcahamam Lisesinde devam etmek istiyorlar.

Hacettepe Tıp

(Baştarafı 1. Sayfada)

bırakılmasını isteyen öğrenciler ayrıca Tıp Fakültesi Dekanı'nın tavrını kınadılar..

Gözaltında tutulan 54 kız öğrenci Maltepe destek tugayında, erkek öğrenciler ise Etimesgut zırhlı tugayında bulunduruluyor.

Arkadaşlarının sınav haklarını yitirdiklerini, dolayısıyle dönem kaybedeceklerini ifade eden öğrenciler, Tıp Fakültesi Dekanı Akgün Hiçsönmez'in tavrını da eleştirdi. Öğrenciler dekanın eskiden beri : sürdürmekte olduğu gerici tutumunda ısrar ettiğini bildirdi.

AKLA KARA

(Baştarafı 2. Sayfada)

Yönetim Kurulu üyeliğine son verdirdi. (Oysa, yasaya göre Yönetim Kurulu üyeliği 5 yıl için değişmezdi) ve böylece huzura kavuştu.

....Beş ay sonra eski TRT personeli temsilcisini bir MİT sorgulama merkezinde, falakaya yatırıp döverlerken "Nasıl? TRT Genel Müdürüne dava açar mısın? Eşşoğlu Eşek." diye eğleniyordu bir takım yurtseverler.

Bu arada, özveri ve görev duyguları ile dolu Genel Müdür, Özerk TRT'yi 12 Mart'ın borazanı durumuna dönüştürmek görevini başarı ile sürdürüyordu.

Sanırız, şimdi de o zamanki başarıları ödüllendirilmektedir.

Anlaşılan, o başarıların ederi, ayda 40-50 bin lira imiş. Haydi hayırlısı.

GÖSTERGE

(Baştarafı 3. Sayfada)

Pekiy Batı Avrupa'nın Schmidt ve d'Estaing'in demeç ve tutumları ile belirlenen bu davranışlarına Birleşik Amerika ne diyor? Bunu Amerika'nın iki numaralı sorumlu kişisi, yani Amerikan Dışişleri bakanı (ki orada başbakan sayılır aynı zamanda. Bu nedenle adı Dışişleri bakanı değil, "devlet bakanı"dır) Cyrus Vance'tan sormalı. Vance geçen haftalarda Avrupa'da uzun görüşmeler yaptı ve bu tutumdan, Batı Avrupa'nın kendilerini gereği gibi desteklemediğinden çok yakındı. Bunu basına açıkladı.

Ama ne kadar da yakınsa Birleşik Amerika Batı Avrupa'nın çizgisinden çok ayrılamaz. Batı Avrupa'da bugünkü çizgisinden çok farklı bir tutuma giremez. Bunun nedenlerini de yarın görelim.

"Faşizm özlemcilerine

(Baştarafı 1. Sayfada)

gütlerin katillere TBMM kürsülerinde bile açıktan arka çıkan bakanların ve terörcü silahlı çetelerin bolca bulunduğu ve etkilerini sürdürmekte oldukları bir gerçektir ve bunların kimi varlıklılarca da desteklendikleri haberlerinin yaygın olduğu serüvenleri gazetelerde sergilenen silah kaçakçılarının cirit attıkları hatta kimi devlet görevlileri ve tanınmış politikacılarla ilişkileri de açıklanıp durduğu bir ülkedeyiz. Böyle bir ülkede ve bu aşamada, bir de kimi özel girişimlere,silahlı insanlar bulundurma ve bunlara da devlet kolluk kuvvetlerine benzer yetkiler ya da görevler verme, "ateşe körükle gitme" sonucunu verir.

Faşizm özlemcilerine bayram ettirecek bir girişim karşısındayız. Adamlara çete beslemek için resmi yetkiler tanınması nerelere varabilir? Bu tür yetkileri kendi kendine veren siyasal örgütler de zaten vardır ve şimdi de onların bu yasa dışı tutumları meşrulaştırılmak istenmektedir.

Gerçi, bir ulusal görev yapan askerlerin özel kimselerin bekçiliğinde kullanılmaları yakışıksız olmaktadır. Fakat asıl üzücü olan ve isyan ettirici sayılması gereken TSK'ni hatta tüm devleti sermayenin bekçisi olarak kullanma girişimidir. Devlet kapitalizm-emperyalizm-faşizmin iç-içeliğine yatkınlığı bilinenlerin ve bu dörtlünün özdeşleşmesi düşlerini besleyenlerin çok ileri gittikleri bir dönemi yaşamaktayız. Bu tutkular açıkça ortaya bile atılabilmektedir.

AP + ordu+iktidar formülü, gazete sütünlarında bile savunulmaktadır. Yani TSK'ne sermayenin has örgütü, işbirlikçi ve faşizme sütanalığı yapan bir siyasal örgütün aleti olma rolü önerilmektedir. Erlerin öldürülmesinden duyulan üzüntü ve gösterilen tepki tüm ulusun malı olan Türk Silahlı Kuvvetlerine böyle bir işlevi layık görenlere karşı kat kat fazlasıyla gösterilmelidir. Bu cüreti gösteren çevrelerin devlet yetkileri ile de donatılma istenme aymazlığına düşüleceğine inanmak istemiyorum."

BATTAL'IN GÖRÜŞÜ

MSP'li Şener Battal da demecinde bankaların kendi kendini korumasının yasal dayanağı olmadığını belirterek, "Özel bankaların Türk askerince korunmasını yadırgıyorum" dedi.

Battal, Demokrat'a verdiği özel demecinde şöyle konuştu:

"Türkiye'deki ekonomik yapı kapitalist bir ekonomik yapıdır. Bu bakımdan, Türk Ceza Hukuk sistemi bile mala karşı cürümleri diğer hukuk sistemlerine nazaran çok daha geniş ve tefarruatlıdır.

Bu ekonomik yapı içinde iktidarların banka ve faiz yolu ile sömürülerini gidermek, kredi, dağılımında yüzde 70'i beş büyük zengine vermek gibi dengesizliklerin ortadan kaldırılması gibi yüksek prensipleri düşünmeleri gerekirken bakkal dükkanı adedince açılan banka şubelerinin korunması konusunda tartışmaktadırlar. Sözümüzün burasında bu kapitalist ekonomi içinde bankaların korunması ile ilgili düşüncelerimizi ve kendi ana prensiplerimizi saklı tutmak kaydıyla belirtmiş olacağım.

Bilhassa özel bankaların Türk askerince korunmasını yadırgıyorum. Kamu düzeni bakımından kamuya ait kolluk kuvvetleri bütün kurumları korur. Şimdiye kadar bu koruma görevi başarılı olmadığı için bankacılarımız özel koruma tedbirleri istemektedirler.

Türk hukuk sisteminde özel koruma tedbirlerine ilişkin yasal tedbirler yoktur. Yani özel dedektiflik, hususi muhafızlık tutulması, kısaca özel polis ve jandarma kanunu yoktur. Bu kanun olmadan 6136 sayılı kanuna göre bir bankanın "bir goril" için isteyeceği tabanca taşıma ruhsatı belki savunma için kullanılabilecek, ama tecavüzü defetmekte hukuki imkan vermeyecektir.

Kısaca ifade etmek istiyorumki özel dedektiflik ve özel polislik kanunu çıkmadan veya buna benzer bankaların korunmasına ait bir kanun çıkmadan bankaların kendi kendisini korumasının yasal dayanağı çok zayıf kalır."

AP'Lİ KARACA'NIN GÖRÜŞÜ

AP Grup Başkan Vekili Gıyasettin Karaca'nın özel güvenlik örgütü kurulmasına ilişkin demecinde şöyle dedi:

"Bence böyle bir örgüt kurulması faydalı olur. Bankalar kendi bütçeleri içinde finanse ettikleri bekçilere sahiptirler. Bu bekçilere güvenlik kuvvetlerinin görevlerini ifa sırasında tanınan silah taşıma ve kullanma yetkileri verilmelidir. Bunlar da mahalle ve çarşı bekçilerinin yararlandığı haklar ve statüye kavuşturulmalıdır. Ancak bankada görevli bulunacakları sınır ve saha içinde."

DP'Lİ SÜKAN'IN GÖRÜŞÜ

DP Başkan Vekili Faruk Sükan da şöyle konuştu:

"Evvelki hükümet zamanında bu yasa hazırlanmaktaydı. Bu konuda bir kanun hazırlıyorduk. Bu her halde onun devamıdır. Ben böyle bir yasaya taraftarım".

İÇİŞLERİ ESKİ BAKANI VECDİ İLHAN

İçişleri eski Bakanı ve CHP Milletvekili Vecdi İlhan, konu ile ilgili şunları söyledi:

"Bankaların böyle bir örgüte kavuşması yararlıdır. Ancak çok hassas bir konudur. Devletin böyle bir örgütü çok iyi murakabe etmesi gerekir. Aksi halde büyük sakıncalar doğurabilir. Bu bakımdan yasanın çok iyi bir şekilde hazırlanması gerekir. Konu çok önemlidir.

Ankara Tekel

(Baştarafı 1. Sayfada)

ailelerinden koparılarak uzak illere sürüldüğü, kış ortasında sürgüne gönderilenlerin güç durumda bırakıldığı öğrenildi.

Bu arada Ankara Tekel Fabrikası'ne partizanlığı ile tanınmış Eyüp Özyurt ve Müdür Yardımcılığı'na da AP Balıkesir Senatörü Mithat Çavdaroğlu'nun eşi Gülçin Çavdaroğlu'nun getirildiği bildirildi.

Yeni yönetimin çalışanlar üzerinde 2. MC dönemine benzer baskılar kurmak istediğini belirten Tekel Fabrikası çalışanları, ilerici işçi ve memurların fabrikalardaki ağır iş koşullarına sahip bölümlerde çalıştırıldığını söyledi.

2. MC döneminde fabrikaya alınan 78 faşist militan kollarına kırmızı kolluklar takarak ilerici işçilere saldırmış, çalışanlar üzerinde terör uygulamışlardı. Yine o dönemde fabrikada mesai saatleri boyunca mehter marşı ve cenk havaları çalınarak hoparlörden verilmişti.

Daha önce çalışanların yardımıyla açılan kütüphanenin, yeni yönetim tarafından kapatıldığı bildirilen Tekel Fabrikası nda, Karaman Şarap Fabrikası'na sürülen eski Müdür Yardımcılarından Kerim Yanık'ın eşi ve çocuklarının sürgünden hemen sonra söz verilmesine rağmen, lojmandan çıkartıldığı ve iki ay kadar önce faşist baskı ve saldırıları protesto amacıyla düzenledikleri boykot ve gösteriler sırasında tutuklanan Tekel Fabrikası işçilerinin hâlâ bırakılmadığı öğrenildi.

240 memurun

(Baştarafı 1. Sayfada)

kanlığı 240 memur almak için sınav duyurusu yapmış ve 10 bine yakın işsiz başvuruda bulunmuş.

Başvuruda bulunan memur adayları ürkekti, çekingendi, bir memur adayı bu ürkekliği şöyle ifade ediyordu:

"İş arıyordum bir türlü bulamadım. Maliye Bakanlığının sınav duyurusunu görünce hemen başvurdum. Ancak buradaki kuyruk moralimi bozdu, hele torpil falan işin içine girerse hiç bir şansımız kalmaz. Sözün kısası zihin sporu yapmış olacağız".

Müracaat eden memur adaylarının sayısının fazlalığı ve ülkemizde artık iyiden iyiye yerleşmiş olan "torpil uygulamaları" bu 20 yaşındaki memur adayının işe girme ümitlerini silip süpürmüş, bir bayan adaya yaklaşarak bu kuyrukta ne aradığını sordum, "iş arıyorum" dedi. Ancak o da bu kuyruktan iş çıkacağına inanmıyordu. "Ama mecburum" dedi ve hemen ekledi, "artan hayat pahalılığı karşısında çalışmak zorunda kaldım, işte bu nedenle de bu kuyruktayım."

Kuyruğun son sıralarında bekleyen ve 24 yaşında olduğunu belirten bir diğer aday da kazanmasının olanaksız olduğunu söyleyerek moralini şöyle düzeltmeye çalışıyordu:

"Kazanmak olanaksız. Kazansak ne olacak 5-6 bin lira civarında para verecekler, bununla evlenilir mi, aile geçindirilir mi. Sonunda yine açlık var, nasıl olsa."

Binlerce işsiz kuyrukta bekliyordu ancak hepsi durgun, hepsi kazanacaklarından kuskulu...

"Anarşinin

(Baştarafı 1. Sayfada)

"Anarşi kuzu postuna bürünmüş kurt kılığındadır. Asıl anarşi, stokçuluktan, karaborsacılıktan, vurgunculuktan kaynaklanmaktadır. Yanlış şartlanmalarla, Bulancakta anarşi arayanlar ülkenin bozuk ekonomik yapısına baksınlar yeter."

Küçüklü Köyü Muhtarı Muzaffer Kalafat da konuşmasında, Giresun Cumhuriyet Meydanı'nda bir avuç faşist ve zorba militanın tarafsız insanları bile komalık hale getirdiğini savunarak, "Yetkililere, bu arada polise yaptığımız şikayetlerde asıl suçlular yerine biz nezarete atılıyoruz, işkenceye çekiliyoruz" dedi.

Bulancak Mahallesi Muhtarı Dursun Akalın da aynı konuya değinerek, zamsız-zulümsüz bir düzen istediklerini söyledi.

Türkiye'nin

(Baştarafı 1. Sayfada)

içinde bulunduğu bunalımın ABD çıkarlarını doğrudan tehdit ettiğini de belirttiler. Kıbrıs sorununun çözümü ve öteki Türk—Yunan anlaşmazlıklarına çare bulunması için ABD'nin yeni diplomatik girişimler gerçekleştirmesi gerektiğini bildirdiler.

ABD Savunma yorumcuları, Türkiye'ye yapılan askeri yardımın bugünkü seviyesinde artış olması gerektiğini belirttiler, Türkiye'deki askeri ve diplomatik toplumun güvenliğinin sağlanmasında alınacak önlemler konusunda teknik yardım önerdiler.

ABD Savunma yorumcuları Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Dairesine sundukları "Türkiye" ile ilgili raporda, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a müdahalesinden sonra, Türkiye'nin gösterdiği sert tepkiye dikkat çektiler, "savaş anında Türkiye'nin NATO'nun güney bölgesindeki 4 önemli yerden üçü olan Doğu Türkiye, Akdeniz ve Trakya'daki faaliyete katılması yaşamsal önem arzetmektedir." dediler.

Devlet

(Baştarafı 1. Sayfada)

şamba, Ünye, Perşembe ve Ordu içinde yaratılan devlet terörü ve faşist baskılar halkın sabrını taşıracak bir düzeye ulaşmıştır" şeklinde konuştu.

Ateş demecinde şöyle dedi:

"Faşist MHP'nin sözde koşulsuz desteğindeki ve halkın yeni MC' olarak nitelendirdiği Demirel azınlık hükümetinin dört ayı aşan iktidarı döneminde CHP'lilere ilericilere ve devrimcilere karşı uygulanan baskı ve kıyım görülmedik boyutlara ulaşmıştır. Ne acıdır ki son günlerde bu tablo,tarafsız davranması gereken güvenlik kuvvetleriyle sağcı birer militan durumuna getirilen bir kısım kamu görevlilerinin işbirlikleri sonucu yürekler acısı bir görünüm sergilemektedir. İktidarda kalmasını siyasal yaşamı boyunca ülkede yaratabileceği kargaşa ve buhranlara böylece kullandığı baskı ve teröre bağlamış bulunan Demirel ile destekçisi Türkeş bu acı tablonun baş sorumlularıdır."

Sıkıyönetim Komutanları dün toplandı

ANKARA (DEMOKRAT)

Sıkıyönetim Komutanları Başbakan Süleyman Demirel'in başkanlığında Genel Kurmay'da toplandı.

Genişletilmiş Sıkıyönetim Koordinasyon toplantısında, sıkıyönetim ve diğer bölgelerde 17 Şubat tarihinden bu yana meydana gelen olaylar gözden geçirildi.

Başbakan Demirel'in başkanlığında yapılan Sıkıyönetim Komutanları toplantısında ayrıca sıkıyönetim uygulamasının da gözden geçirildiği meydana gelen olaylar karşısında bugüne kadar alınan önlemler ve bundan sonra alınması gereken önlemler üzerinde durulduğu öğrenildi.

Milli Güvenlik Kurulu bugün toplanıyor.

Milli Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı Korutürk'ün başkanlığında bugün toplanacak. Toplantıda ülkenin iç ve dış sorunları ele alınacak. Milli Güvenlik Kurulu'nun bugünkü toplantısında ayrıca özel koruma örgütü kurulması konusunun da ele alınması bekleniyor.

Milli Güvenlik Kurulunun bugün yapacağı toplantıya Genel Kurmay Başkanı,Başbakan, ilgili bakanlar Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri ve kuvvet komutanları katılacak.

CHP'li Baykal, Ünal ve Buyrukçu: "Antbirlik'te yasaları ve toplu sözleşmeleri işveren ihlal etmiştir"

ANTALYA (THA)

CHP'li parlamenterler Ant—Birlik'te hükümet değişmesi ile birlikte işverenin toplu iş sözleşmesini önce ihlal etmesi ve sonrada askıya alması üzerine, işçilerce başlatılan protesto eyleminin 45. gününde olumlu adım atılmadığını ve bu süre içersinde birliğin 827 milyon lira zarara uğratıldığını iddia ettiler.

Antalya milletvekilleri Deniz Baykal, Hasan Ünal ve Ömer Buyrukçu bugün düzenledikleri basın toplantısında işçilerin işvereni Anayasa ve hukuk düzeni içerisine çekmek istediklerini, ancak, Hükümet görevlileri ile Ant-Birlik Yönetim Kurulu'nun yasa dışı tutum ve davranışlarını sürdürdüklerini söylediler.

Antalyalı parlamenterler, "ne kadar süreceği bilinmeyen bir azınlık hükümetinin Türkiye ekonomisine, Antalya çiftçisine ve Ant Birlik işçisine daha büyük zararlar vermekten hemen vazgeçmesini, hele büyük felâketlere yolaçabilecek zorlama girişimlerinden kesinlikle uzak durması gereğini önemle hatırlatıyoruz" dediler.

Akova: Kıdem tazminatından vergi kesilmemelidir

ANKARA (A.A.)

Türkiye Demiryolları İşçi Sendikaları Genel Başkanı Şerafettin Akova, vergi yasa tasarılarının ve kıdem tazminatı düzenlemesinin adil olmadığını, kararların işçileri ve çalışan kamu kesimini hiçe sayarak alındığını öne sürerek, "Kıdem tazminatından vergi kesilmemelidir" dedi.

DYF-İş'in bugün yapılan Yönetim Kurulu Olağanüstü Toplantı'sında konuşan Akova, yeni vergi tasarılarının beklenen sosyal adaleti ve reformu gerçekleştirecek nitelikte olmadığını bildirdi, "işçiler ve memurlar daha çok ezilmek isteniyor" dedi.

Kıdem tazminatı düzenlemesinin, Anayasanın 40. maddesinde yer alan "çalışma ve sözleşme hürriyeti" ne ters düştüğünü de savunan Akova, kıdem tazminatının mutlaka vergiden muaf tutulması gerektiğini belirtti.

ÖNERİLER

DYF—İş Genel Başkanı Şerafettin Akova'nın konuşmasından sonra,Federasyon'un Yürütme Kurulu'nun vergi tasarılarına ilişkin öneriler, açıkladı:

İşçi ve memur kesiminin lehine çıkarılması istenen öneriler paketinde şu görüşlere yer verildi:

"Vergi ödemeyi teşvik ve özendirici önlemler alınmalıdır. Devlet vergisini hangi konulara hangi gruplara ve ne ölçüde koyabileceğini kesin bir kararlılık içinde tespit edebilmelidir.

Bu kesin tespit vatandaşın zihninden vergi kaçırma olasılığının silinmesine yardımcı olacaktır.

Vergi vermek mükellefin ihtiyacına bırakılmamalı, tüm ticari çalışmalar mutlaka adil ölçülerle vergilendirilmelidir. Vergi tasarısında, serbest ticari, sınai ve tarımsal çalışmalar, gayri menkuller, kurumlara tanınan yüksek muafiyet hadleri yeniden gözden geçirilmelidir.

En az geçim indirimi asgari ücretle orantılı olarak asgarı ücret muafiyetini içermelidir.

Kıdem tazminatından vergi kesilmemelidir.

Korutürk veda ziyaretlerine başladı

ANKARA (DEMOKRAT)

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk görev süresi 6 Nisan'da sona ermesi nedeniyle dün iki veda ziyaretinde bulundu. Korutürk önce Senato Başkanı Çağlayangil'i sonra da Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş'ı makamlarında ziyaret etti.

Et Balık Kurumu Genel Müdürü Reisoğlu, "Kaçakçılığı önleyemiyoruz" dedi

ANKARA (DEMOKRAT)

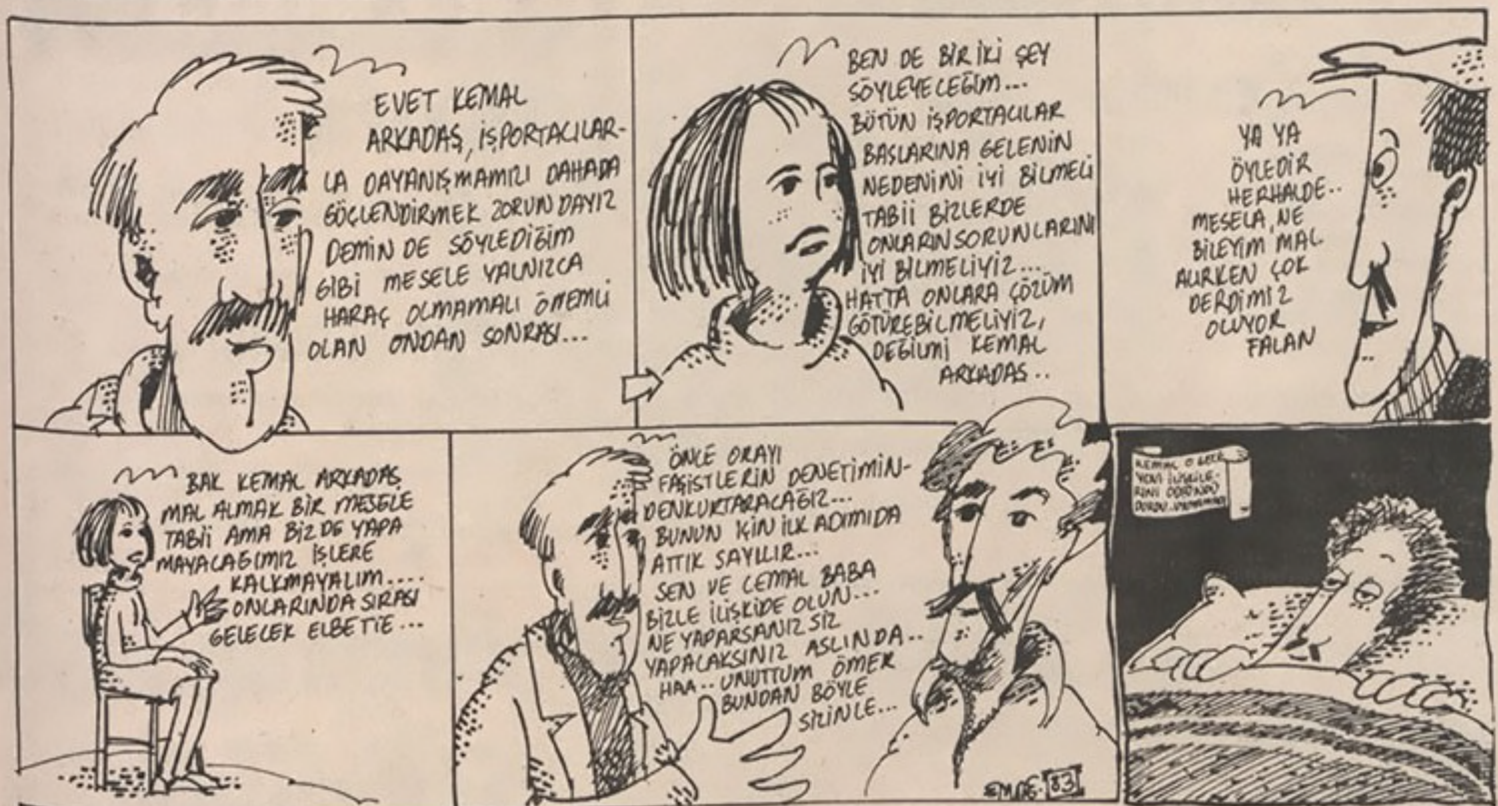
Et ve Balık Kurumu Genel Müdürü İrfan Reisoğlu, "Türkiye'deki canlı hayvan fiyatları ile güney ve doğu sınırlarımızdaki komşularımızda oluşan fiyat farkının yüksek olması nedeniyle kaçakçılık önlenememekte, üretici hayvanını kaçakçıya vermektedir" dedi.

Genel Müdür Reisoğlu gazetemize verdiği özel demeçte, bu konuda alınacak ekonomik önlemlerin güvenlik önlemleriyle takviye edilmesi gerektiğini savundu. İrfan Reisoğlu, Beritan Aşireti liderlerinden Ali Yazıcı'nın gazetemizde yayınlanan görüşlerinin doğru olduğunu da belirttiği demecinde özetle şöyle dedi:

"Kaçakçılığa müdahale için üreticinin ayağına gidilerek alım yapmak gerekir. Kaçakçılığın yoğun olduğu sınır özellikle doğu ve güneydoğu bölgelerinde plan ve program doğrultusunda kombinalar kurmak ve ihracat yapmak şarttır. Bu ekonomik tedbirlerin mutlaka güvenlik tedbirleriyle takviye edilmesi gerekmektedir."

Et ve Balık Kurumu Genel Müdürü, Türkiye'deki kontrollü kesimin yüzde 20'sinin kurumca karşılandığını, piyasaya et sürümünde bir azalmanın sözkonusu olmadığını da sözlerine ekledi.

Bilindiği gibi Beritan Aşireti Kooperatif Başkanı Ali Yazıcı gazetemize bir süre önce yaptığı açıklamada,hayvan kaçakçılığının bütün şiddetiyle sürdüğünü belirtmişti. Tek geçim kaynakları hayvancılık olan Beritanlıların devletin hayvan yetiştiriciliğine el uzatmamasını istedikleri de söz konusu açıklamada yer almıştı.

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu—İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı: 3326/103

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü: Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür: H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi: Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI

YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.–
6 aylık 1800.–
1 yıllık 3600.–

YURTDIŞI ABONE BEDELLERİ
3 aylık 2250.– 55 DM.
6 aylık 4500.– 110 DM.
1 yıllık 9000.– 220 DM.

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt-cm)	700—TL
Devam sayfaları (süt-cm)	800—TL
Doğum, nişan, evlenme ölüm teşekkür (2 süt. 5 cm.)	2500—TL
Yayın ilanları (1 süt 5 cm)	750—TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	20—TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 58

Yemeği ilkönce erkekler yaptılar. Eksik oldu, tuzlu oldu, yağı çok oldu,sonunda yemeği bayanlar yapmaya başladı, şimdi onlar yapıp dağıtıyor. Sabah mesaisi bitince de herkes sıraya girip yemeğini alıyor.

Herkes evinden gelirken cebine birşeyler koyuyor.. Bazen bir kaşık salça, bir külah tuz.. Bazen de, bir soğan, biraz pirinç, biraz bulgur...

Yemek yeme faslı bitince sıra erkeklere geliyor. Onlar da kolları sıvayıp bulaşık yıkamaya girişiyorlar.

Ankara'nın göbeğinde karavana

Başkent'te bir devlet dairesi çalışanları kendi yemeklerini kendileri yapıyor

Üç tüp, iki tencere..Ve gerçek bir dayanışma örneği

Meltem ÖZALTIN

Kepçe, tencerenin içinde sağa sola dönerken, çorbanın buharı tavana yükseliyordu. Hatice, tencereye daldırdığı kaşığı ağzına götürdü, üfleyip tadına baktı:

–Tuzu az bunun, dedi Fatma'ya seslendi:

–Hele, dedi. Bir de sen bak bakalım şuna. Nasıl oluyor?

Fatma, çorbadan bir yudum aldı:

–Haklısın, tuzu az olmuş, biraz daha ilave yapalım.

Saat 12.00'ye yaklaşıyordu. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı Maden Dairesi'nde çalışan yaklaşık 150 memur, az sonra içecekleri çorbanın pişmesini bekliyorlardı.

Maden Dairesi, Ankara'da...

Maden Dairesi koca bir bakanlığa bağlı...

Ve maden dairesinde çalışanlara yemek çıkmıyor...

Ve çalışanlar sorunlarını çözmüşler:

–Üç tüp, iki tencere, kaşık, çatal...

Nasıl mı?

Maden Dairesi'nin bulunduğu yer, Kızılay semti civarında.. Burada çalışanlar için çıkan yemeğin bulunduğu Bakanlık Binası ise, Ankara'nın Konya ve Eskişehir yönüne doğru açılan yol üzerinde... Yani başkentin göbeğine en az 20 kilometre uzakta... Bakanlık yemek çıkarmayı becermiş ama çalışanları nasıl bakanlığın bulunduğu binaya götüreceğini çözememiş. Çalışanların yemek taleplerine gelen yanıt ise çok kesin:

–Gidin Bakanlıkta yeyin!

Çalışanlar, bakmışlar bu işin sonu yok.. Kendi başlarının çaresine kendileri bakmışlar. Üç tüp, iki tencere ve tabak, bıçak, çatalla güzel bir mutfak kurmuşlar Daire içinde... Yaklaşık 150 memur, şimdi bu karavanaya kaşık sallıyor.

Memure Selma bakın neler anlatıyor:

–Bu işi kararlaştırdıktan sonra iş bölümü yaptık. Erkekler alış-verişe, bayanlar yemek yapmaya ve temizlik işlerine koyuldu"

Memur Ali de şunları ekliyor:

–Herkes evinden gelirken cebine birşeyler koyuyor. Bir soğan, biraz pirinç, biraz bulgur... Bazen bir kaşık salça, bir külah tuz. Kalanını da kumbarada toplanan para ile alıyoruz. Soğanı 40 liradan alıyorduk, bugün baktım 50 lira olmuş. Yemeği sırayla bacılar yapıyor. Biz de temizlik işlerini yapıyoruz. Önceleri biz yaptık ama beceremedik. Eksik oldu. Herkese yetmedi. Tuzlu oldu, yağı çok oldu... Sonunda bacılar işe el koydu.

Herkes evinden çatal, bıçak, kaşık, salça, tuz, yağ, sebze, meyve kısacası yemek için gerekli ne varsa getirince işler büyük ölçüde kolaylaşmış.

POLİTİK YEMEK

Yemeğin politiği olur mu?

Dinleyelim o zaman Ahmet'i:

"Bize yemek verilmemesinin nedeni politiktir. Maden Dairesi Bakanlık bünyesinde solcu olarak biliniriz. Bizi yıkmak için ne yemek ne de ulaşım sorunumuzla ilgilenmediler. Buralarda bakanlığa bağlı kuruluşların dört-beş tane yemekhanesi var. Bizleri yirmişer, yirmişer bu yemekhanelere gönderseler sorun ortadan kalkar. Ama bize "Bakanlık yemekhanesine gidin" diyorlar. Hergün oraya git, gel kaç saat alır? Kaç para tutar bilmiyorlar mı sanki? Oysa yemekler MTA'da pişiyor, dağıtılıyor. Hergün 150 kişilik yemeği buraya gönderemezler mi?

Bize şunu dediler: "Gidin MTA'dan kendinize yetecek yemek getirin" Arkadaşlar ilk gün gittiler, ikinci gün ise polis tarafından dışarıya atıldılar"

HAYDİ BEYLER BULAŞIĞA

Saat 13.00'e gelirken salonda büyük bir sessizlik vardı. Kaşık sesleri azalmış, tencerenin dibi gözükmüştü. Karnını doyuranlar, özellikle bayanlar bir bir çekiliyorlar, bulaşığa kalacak erkekler bekliyorlardı.

–Haydi beyler, bulaşığa!

Maden Dairesi'nde çalışanlar memnun. Bakanlığı protesto etmekten memnun. Ucuz yemekten memnun. Sorunlarını anlatabildikleri için memnun.

Bakanlık yönetimi solcu diye Maden Dairesi memurlarının yemek sorunlarına çözüm getirmekten kaçınınca, onlar da gerçek bir dayanışma örneği göstererek dairede karavana sistemini kurmuşlar.

TV KÖŞESİ

Kısa süren "basın toplantısı"

13 Mart günü Doğan Kasaroğlu bir basın toplantısı düzenleyerek Nisan ayında yayınlanması düşünülen programlar hakkında bilgi verdi.

Daha önce kamuoyuna açıklanan TV Doğu Yayınlar Postası'ndan sözeden Kasaroğlu, yine bu yayınları, "Gerçekleşmesi varolan koşullarda olanaksız olan" 2. Kanal deneme yayınları olarak lanse etmeye çalıştı.

Nisan ayı içinde 9 yabancı, 4 yerli filmin ekrana geleceğini açıklayan TRT Genel Müdürü acaba, yerli yapımların çoğalması konusunda verdiği sözü anımsıyor mu? "Denizin Kanı" gibi yerli yapımların gerçekleşebildiği öğrenildikten sonra bu konuya eğilmek gibi bir çabaya girmeyi düşünüyor mu?

Radyo yayınlarında ise en sevilen, dinlenen programlar yayından kaldırılırken, TRT II'de yayına konulan siz kuşağında, Deniz Egemenliğimiz, Edebiyatımızda Öncüler, Destan ve Kültür gibi faşistlere büyük paralar ödenerek hazırlatılan beş para etmez programları yayına koyduklarını iftiharla açıklıyordu Sayın Kasaroğlu...

Doğan Kasaroğlu

Basın toplantısının sonunda gazetecilerin sorularını yanıtlayan TRT Genel Müdürü, "Hola Coust(soykırım)'u neden göstermiyorsunuz?" sorumuza, "Bunu 4 yıldır göstermeyenlere sorun, benim de filmi izlemeye fırsatım olmadı, bir şey diyemeyeceğim" şeklinde yanıt verdi.

Tam toplantının rayına oturduğu, soruların yoğunlaştığı sırada Doğan Kasaroğlu, "Sizin fazla vaktinizi aldım, teşekkür ederim, toplantı bitmiştir" diyerek basın toplantısını zoraki bir şekilde sona erdirdi.

21.25 TV'DE SİNEMA

Düşman yolları kesti

Başlıca rollerini Nurhan Nur, Eşref Kolçak ve Sadri Alışık'ın paylaştıkları "Düşman Yolları Kesti" adlı film yayınlanacak. Milli Mücadele yıllarında gizli bir evrakı Anadolu'ya götürmek isteyen Eşref Kolçak büyük uğraşlardan sonra yerine getirir.

Her yıl olduğu gibi belli günler dolayısıyla tozlu raflardan ekranlara getirilen bir film...

GRAHAM VE ARKADAŞLARI

Sürekli filmin "Çocuk Hırsızları" adlı 4. bölümü yayınlanacak. Kest'in çocuk hırsızları tarafından kaçırılmak istenmesi Graham ve arkadaşlarını yeni bir maceraya sürükler.

19.30 KÖY KAHVESİ

Programda, ülkemiz tarımsal üretiminde gübrenin önemi ve üreticilerin bu konudaki sorunları tartışılacak. Programa konuk olarak, Esat Vural Çınarlı Köyü Muhtarı-Mudanya, M.Ali Dinçer Ziraat Odası Başkanı-Bafra, Ali Eşref Mirel Ziraat Odası Başkanı-Adana, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Temsilcisi, A.Ü.Ziraat Fakültesi'nden bir uzman katılıyor.

TV'nin ender görülen başarılı programlarındanbiri. Kırsal alana yönelik olan program çok daha büyük bir izleyici kitleyi ekran başına getiriyor.

Her yörenin sorunlarının uzmanlarla birlikte sorunları yaşayanlarla tartışılması programın en olumlu yönü. Böylece sorunlara farklı yaklaşım biçimleri ortaya konarak, belirli çözümler aranıyor.

Ancak önceleri 55 dakika olan programın 25 dakikaya indirilmesi, sorunların çok yönlü tartışılmasını engelliyor. Sermayenin para zoru ile yayınlanan reklamlarını hergün yarım saat izlemek zorunda bırakılırken kırsal yöre sorunlarına haftada 25 dakika ayrılması TRT'nin son günlerde izlediği olumsuz çizginin örneklerinden sadece birisi olarak değerlendirilebilir.

TV de BUGÜN

19.00	HABERLER
19.05	GRAHAM VE ARKADAŞLARI
19.30	KÖY KAHVESİ
20.00	HABERLER
20.35	UYKUDAN ÖNCE
20.45	ÇANAKKALE ZAFERİ
21.10	TÜRK SANAT MÜZİĞİ (Erol Birgöl)
21.25	TELEVİZYONDA SİNEMA
22.45	HABERLER

Demokrat Çocuk

İLETİŞİM NEDİR?

En genel tanımıyla anlamları ortak hale getime sürecidir, iletişim. Yani insanların düşüncelerini, duygularını paylaşabilmeleridir.

En etkili ve en çok kullanılan iletişim aracı dildir. Eğer insanlar aynı dili kullanmıyorlarsa anlaşamazlar. Birisinin kullandığı simgeleri, öteki anlayamaz. Dolayısıyla iletilmek istenen anlamı kavrayamaz, gerekli yanıtı ya da tepkiyi veremez. Bu iki kişi başka yollar başka araçlar kullanarak, iletişim kurmak zorunda kalırlar. Bu, el işaretleri, bir başka ortak dil ya da her ikisinin de dilini bilen bir üçüncü kişi olabilir.

En etkili iletişim aracı dildir dedik. Ancak gözlemlerimiz öyle gösteriyor ki, insanların iletişimde bulunmaları için çoğu kez aynı dili konuşmaları yetmiyor. Bazan, evinize gelen bir konuğun söylediklerini sizin dilinizi de konuşuyor olsa, anlayamayabilirsiniz. Kimi bilim adamlarının, politikacıların, edebiyatçıların ya da uzmanların birbirlerinden çok farklı anlamlarla yüklü sözcükler kullandığını görürsünüz.

Nedir bu anlamları farklı yapan? Özellikle insanlaın anlaşmaları sözkonusu olduğunda bir iletişim aracı olarak ortak dil yeterli olmuyor. Onun yanısıra ortak yaşantılar, deneyimler de gerekli. Yani, dağ köylerinden birinde arkadaşımız, gene bir dağ köyünde yaşayan bir başka arkadaşımızla daha kolay ve çabuk anlaşır. Tıpkı bunun gibi, ortak sorunları, dertleri olan insanlar da daha iyi iletişim kurabilir.

Yalnızca iletişim sağlamada değil, aynı zamanda tüm güçlükleri yenmede, insanlar ortak sorunları ve çıkarları çevresinde biraraya gelerek başarıya ulaşabilirler.

Güneş Ağabey

SİZLERDEN

OLMALI

Verilmiş sözümüz var,
Çocuklarımıza,
Mutlu günler vadettik,
Söz verdik, and içtik
Ezilmeye son dedik
Gelecek; parlak, aydınlık,
Güzel olacak
Güneş parlayacak,
Hapisaneler değil,
Çiçek bahçeleri dolacak
Dostlar olacak gerçekten
Tarih bizleri tek kelimeyle
Özgür yazacak
Bebeler artık
Kızıldan, kabakulak'tan
Ölmeyecek.
Mavzerlerle vurulmayacak,
Körpe vücutlar.
Yarın mutlaka
Güzel olmalı.
Çocuklara söz verildi.
Yiğitçe bu sözde durmalı.

Feriha Orman 1964

TANIYALIM ÖĞRENELİM

Çanakkale zaferi

1914 Yılında Birinci Dünya Savaşı ile birlikte Çanakkale'de de savaş başladı. Bu savaşı başlatanlar için, Çanakkale ve İstanbul Boğazları; Asya ile Avrupa kıtalarını ayırması, Rusya ile okyanusları bağlayan yol olması nedeniyle çok önem taşıyordu.

Osmanlı İmparatorluğu, Almanya ve Avusturya saflarında savaşa katılmıştı. Birinci Dünya Savaşı'nın en önemli savaşlarından biri 18 Mart 1915'de Çanakkale'de İngiliz ve Fransız askerlerinin yenilgisiyle sonuçlandı. Bu savaşın bedeli 700 000 ölü idi. Sonradan toplanan, kafa, kol, bacak kemikleri ile ölenlerin eşyaları Çanakkale'deki müzelerde sergilenmekte. Çanakkale, taşı toprağı, anıtları ile bir açık savaş müzesi görünümünde.

Hisarlıktepe'de şehitlerin anısına dikilen anıt, Ege'den ve Çanakkale Boğazı'ndan görülebilecek yükseklikte.

Tüm şehitlerimizi saygıyla anıyoruz.

BİLMECE BULMACA

2 SAYI YAPIN

Şu sayıları alın ve bunları yalnızca birer kez kullanarak 2 sayı yapın öyle ki biri diğerinin iki katı olsun.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

100 sayısını bulun

(–) ve (PAYDA) işaretlerini kullanarak 6 tane (9)la (100) sayısını bulun.

YANIT: 6729/13458 | $99 + \frac{99}{99} = 100$

